

adhuc ille qui contra me leua-
uit arma non fecit. **Nunc**
gravius telum corpore renpio:
q̄ a fratre mea statuta dāpnā-
tur. **Preliore** parte mei apud
apud te p̄clitor. **Illa** enī mors
corporis **est**: ista v̄tutis est.
Nunc m̄ abrogatur imperiū:
et q̄d est gravius abrogatur
a tuis. abrogatur a meis: et
id abrogatur q̄d m̄ me etiam
mei aduersarij p̄dicarunt. **Si**
volens acquieuisisti: dāpnasti
fidem meam. **Si** iuitus cessis-
ti: prodidisti tuam. **Ergo** q̄d
gravius est t̄ te p̄clitatur. **Quid**
respondebis etiā patri? qui
te maiore dolore cōueniet
dicens de me fili mi pessime
iudicasti: qui putasti q̄ ego
gentilibus cōtibentiam pres-
tuissem. **Nemo** ad me detulit
aram esse in illa romana tu-
ria. **Nūquam** tantum nefas
credidi q̄ in cōmuni illo
xp̄ianorum gentilium q̄ cō-
cilio sacrificarent gentiles. **Hoc**
est insultarent gentiles
presentibus xp̄ianis: et iui-
ti xp̄iani interesse sacrificijs
cogerentur. **Multa** diuersa
crimina me imperante cō-
missa sunt. **vlus** sum q̄cūq̄
sunt deprehensa. **Si** quis
tunc latuit debet ergo dice-
re: q̄ ad me nemo detulerat.
De me pessime iudicasti:
si michi super facio aliena
non fides mea seruauit
imperium. **Unde** cū adū-
tas imperator deo primū

deinde patri et fratri iu-
rias irrogari. **Si** quid tale de-
cernas: peto ut id facias q̄d
saluti tue apud deū intelli-
gis profuturum. **Am.**

Explicit epistola **Sancti**
Ambrosij episcopi.
Inquit relatio **synachi** de
prefecti urbis **rome** ad
valentinianum minorem
imperatorem de **reparā-**
da ara **victorie**.

Vbi p̄mū sena-
tus aplissimo
semp̄ vester.
Subiecta legib⁹
vicia cognouit
2 a p̄ncipibus p̄is vidit pu-
gare famā t̄pm p̄ximoz.
boni seculi auctoritate seru-
tus uiomuit d̄m p̄ssim
dolorem atq̄ iterū me q̄re-
larū suarū iussit esse lega-
tum: cui iō d̄m p̄ncipis
denegatū ē ab imp̄bis au-
diētia q̄ nō eat iusticia de
futura: d̄m imperatores
valentiāne theodosi et ar-
thadi idē victores ac t̄m
phatores semp̄ augusti Ge-
mino igit̄ fūctus officio et
ut p̄fectus v̄ gesta pub-
lica p̄sequor: et ut legato
cūm mādata cōmēdo illa
2 h̄ dissensio volūtati: q̄
iā crede hoies deserūt au-
licozū se studio p̄stac si
discrepēt *Amari. coli. di.*
ligi magis impio ē *Caus*
ferat obfuisse rei publice
p̄uata et̄mū: *Meito illo*
senato inseqt̄: q̄ pot̄tiam
suā fame p̄ncipis p̄tule-
rūt *Nost̄ at̄ labor p̄ demē-*
tia orā ducat exaubias *Cui*
ē magis cōmodat q̄ isti-
tuta maiorū q̄ patrie
iura et fata defendimo
q̄ t̄pm glie *Atū maior:*

ē: cū vobis cōtra morē pa-
rentū intelligitis nil lice.
Repetim⁹ igit̄ religioni
statū: q̄ rei publice d̄m pro-
fuit *Certe nūmerēt̄ p̄n-*
cipes utiq̄ sette utiq̄ue
sententiae: p̄xi⁹ eozū rem-
onias p̄m coluit: rean-
noz nō remouit *Si exēplū*
nō fuit religio veterū: nō
faciat dissimilatiō p̄ximoz
Et ita familiaris et barbar-
rus: ut aram victorie nō
requat: *Canti i posterum*
sum⁹: et talū rerū osten-
ta vitamo *Reddat̄ t̄j sal-*
tim nōi honor: q̄ nūm̄ini
denegat⁹ est *Multa victo-*
rie debz et̄nitas v̄a: et ad
huc plura debet *Auisent*
hac p̄tatem: q̄bus nihil
p̄fuit. *Vos amici t̄p̄his*
p̄dāniū nolite desere *Cui-*
tis pot̄tia ista votina est
Nemo colendā neget: quā
profiter̄ optandā *Et si h̄*
nois nō esset istaurado: or-
namētis saltem curie decuit
abstine *Prestate oro vob:*
ut ea q̄ p̄ueri suscepim⁹: se-
nes posteris relinq̄im⁹ *Cō-*
suetudib⁹ amor magn⁹ est
Meito d̄m cōstantij fac-
tūm d̄m nō stetit *Oīa no-*
bis exēpla vitanda sūt:
que mox remota didicist⁹
Et unitatem curam⁹ fame
et nois v̄a: ne quid futia

ali: 2 barbaris

etiam tunc corrigendum **Ubi** i
leges vras et oba inabimus
qua religione meo falsa tre
bit: ne i testimonijs meciat?
Oia qdē adeo ple sunt ut vllis
p fideis tutus e loco: sed plu
mū v; ad metū delinquēdi
etiā pūcia religiois vgeri
Illa ara cōcordiā tenet oim:
illa ara fidem cōueit singu
lorū **Res** aliud magis auc
toritate facit sentētijs nris:
q̄ q̄ oia q̄ iuratus ordo de
cernit **Vatebit** go sedes p ^{at. f. d. s.}
phana pūrijs: et ho idm
procedo mei pbab de iudicia
bit: q̄ facimento publico
tuti sūt **Sed** diuis cōstā
tū idē fuisse diat: ceterā
pūcipis illius potius emu
lemur: q̄ nichil hē esset ag
gressus: si qd an se alius de
niasset **Corrigit** e sequētem
lapsū pūris: et de p̄hesioe
antecedentis exempli nasat
emēdatio **fas** fuit ut pa
rens ille clemēcie vīe ire
adhuc noua nō cauet ad
iudiciam **Nū** p̄t etiā nobis
eadem defensio cōuenire:
si inuitemur qd amantibus
pbatū? **Accipiat** et nitis
vra alia eiusdē pūcipis fac
ta: q̄ in vsū dignū trahat
Aut ille decerpit sacrarū
v̄ginū pūilegijs repleuit
nobilib? sacerdotia roma
nis testimonijs nō negat

at. mem. d. d. d. d.

ipensas: et p oēs vias et
ne vrbis letum secuto se
natū vidit placido ore
delub ^{at. f. d. s.} legit inscripta fas
tigijs deorum uoia: pū
tutus e **Temploū** origi
nes uniat e conditores **Cū**
alias religiones ipē seqre
tur: has suavit impio **Du**
us e cūq; mos cūq; rito
est **Varios** custodes vrbis
bus cultus meo diuis dis
tūnt **Ut** autē nascētib? ita
pplis fatalis genij diuidū
tur: accedit utilitas q̄ max
ime hoī deos affect **Siam**
cū rāo oīs i **Opto** sit vñ
rectus q̄ de memoria ab
documentis rerū scdarū
cognitio vāt nūmimū:
Iam si lōga etas auctoritātē
v religioib? faciat: suada e
tot seculis fides: et sequē
di sūt nobis pntes q̄ se
cūti sūt felicit suos **Romā**
nūc putem? assiste: at;
hys vobiscū age **Imo** vobis
Optimi pūcipes p̄cēs p̄cē
reuenū annos meos i qd
me pūis ritus adduxit:
ut vtar testimonijs auitis
Res e p̄tet et vna meo
more: q̄ libera sum **Hic**
cultus in leges meas or
bem redegit: hec sacra
hanibalem a meibus a
capitolio senonas reppu

145
lerunt Ad hoc ergo suata sunt
ut longeva reprehendar?
Videor quod institutum pu-
tat. **H**erum tamen et cotumeliosum
sa est emendatio senectutis
Ergo dominus patris dominus idem
gentibus pacem rogamus: equum
est quod quod omnibus colunt unum
putari. Eadem spectamus
astra? totum celum est: idem
nobis mundus inuoluit. **E**t
nunc est quia quibus prouide-
na verum requirat? **P**ro-
pterea non potest proueniri ad
tam grande secretum. **H**ec
hoc oratorum disputatio est.
Nunc precibus non tantum offe-
rimus. **Q**uanto ad modo sacri-
erarij vni vestalium virginum
proportio detracta est?
Sub largissimo imperatoribus
denegat: quod ~~plurimum~~ pas-
simi praestiterunt. **H**onor solus
est illo velut stipendio cas-
tatis ut vitte earum capi-
ti decus faciunt ita insigni-
ficatur sacrificij vacare
muneribus. **R**udum quodam
modo nomen immunitatis re-
quirunt: quum paupertate a
dispendio tute sunt. **I**taque
amplius laudi earum tribuitur:
quod aliquid rei detrahunt. **D**i-
quidem saluti publice di-
cata virginibus trescentis me-
ritis cum caret primo. **A**b-
sint ab erarij vni puri-
tate ista compendia. **F**iscus

honorum principum non sacerdotum
dampnis: sed hostium spolijs
augeat. **V**llum ne lucrum compen-
satur iudicia? **E**t quae auaritia
in mores vobis non cadit: ho-
miliores sunt quibus subsi-
dia vetera decepta sunt.
Etiam sub imperatoribus quae alie-
no abstinet quae resistit au-
pudat ad solam detrahit
attentis iniuriat: quod deside-
rum non mouit auferetis. **A**-
gros etiam virginibus et mis-
tris dehaerent voluntate le-
gatos. **F**iscus retentat. **O**ro
vos iustitiae sacerdotes: ut
vobis vobis sacris reddat
pauca successio. **D**icet tes-
tamenta seari: et sciant
sub principibus non auari sta-
bile esse quod sepius. **D**eler-
tet vos felicitas ista gene-
ris humani: cepit cause huius
exemplum sollicitate morie-
tes. **E**rgo romane religioes
sub romana iura non pti-
net? **E**t ad nomen accipiet
ablatis facultatum? quas
na lex non casus fecit ca-
ducas? **C**apuit legata li-
berti? seruis testamentorum
iusta comoda non negat?
tamen nobiles virginibus et fa-
talium sanctorum ministri exclu-
dunt? proinde hereditate quasi-
tis? **E**t ad iniuat saluti
publice castum corpus dicare

et imperij eternitate celestibus
fulcra p̄sidij armis vobis a
quibus vobis aītas applicare
virtutes? p̄ oīb9 efficacia vo
ta suscipere et vobis cū oībus
nō h̄re? Itaq; melior ē ser
uitus: que hoībus impen
dit? **R**em publicā ledim9:
cū nūquā expedit ut iusta
sit. **N**emo me putat solā
causā religionū tueri. **F**e
h9! facinorosis orta sūt aī
ta romani generis iōmo
da. **H**onorant lex p̄ntū
vestales v̄gines ac nūstro
deozū victu modico: nūstro
q; p̄uilegijs. **D**ebet mīnucis
hū9 integritas vsq; ad de
generis trapezetus: q̄ ad
mīrdem vilū banūlorū
sacre castitatis alimēta ver
terit. **D**ecuta ē hō f̄m̄ fa
mes publica: et spem pro
iuniorū oīm messis egra
decepit. **N**on sūt h̄ vicia
terrarū nichil iputam9
astris: nec rubigo segeti
bus obfuit: nec ^{aliā aīna} amena fru
ges necant. **H**ac legio an
nus exarint. **N**ecessē enī
fuit perire oīmib9: qd
religioib9 negabat. **C**erte
si ē hō mali aliqd̄ exēplū:
imputem9 tantam famē
vicib9 annouū. **G**rauis h̄c
sterilitatem aīra cōstruxit:
siluestribus arbutis vita
produat: et rursus ad
dodonēas arbores plebis

rustice iopia cōsolant
tle prouincie p̄tulerit: cū
religionū mīstros honor
publicis pascet. **C**ū in
v̄sum hoīm cōassa quēros
qū vūlpe sūt herbarū radi
ces. **C**ū altius regionū
defecto. **D**eseruit scāditū
mītia: cū populo et v̄gi
nibus sacris coīs eēt an
nona. **C**ōmēdabat ā tra
rū p̄uētus victus aīstati:
et remediū magis q̄ lar
gitas eat. **A**n dubiū ē sp̄
pro copia oīm datū: qd
nūc iopia oīm vindicant.
Dicit aliq̄s sup̄tū publicū
denegatū aliene religio
nis impendijs. **A**bsit ab oīs
a bonis p̄ncipib9 ista sen
tētia: vt qd̄ de cōi q̄bus
dam tributū ē: i iure h̄s
a esse videat. **N**ā cū res
publica de singul̄ cōstet:
q̄ ab ea proficiat: sit rursus
p̄p̄ū singulorum. **O**īa
regitō si suūm aīq; ser
uatiō: plus q̄ apud vob
iusticia q̄ licentia valet.
Consulite certe munificē
tiam v̄raim: an h̄ publi
ca velit existimari q̄ i alio
transulistiō. **D**emel vobis
honori delata cōpendia
desinūt esse tribuentū:
et qd̄ a p̄ncipio b̄nficiū

fuit usu atq; etate fit debitu
 Inane igitur metū dūm
 ad vō tēptat itatē? si q̄
 asserit consuetudinē vos h̄re
 p̄benatū: n̄ detrahēdum
 subieritis iudiciū. faveat
 clemētie v̄re sectarū om̄i
 archana p̄sodia: et h̄ magi
 me q̄ maiorē v̄rō aliqui
 iuuerit vos defendant
 a nobis colant. Eum re
 ligiois statū petim⁹ q̄ di
 uo parenti nihil v̄stri
 fuit imperiū: q̄ fortunato
 p̄ncipi legitimōs suffecit
 hēdes. Expectat senior
 ille diuis ex arte sydereā
 lacrimas sacerdotū? et senil
 patū putat more viola
 to: quē libet ip̄e suabat
 p̄stare etiā diuo f̄n̄alhei
 cōsiliū cōrectionē: tegite
 f̄m qd̄ senatū displicu
 ille nesciuit. Dū dē cōstat
 ideo exclusam legationē:
 ne ad eū iudiciū publicū
 pueniret. Pro existima
 tōe ē t̄m̄ superiorū: ut nō
 dubitēs abole qd̄ probā
 dū ē p̄ncipis nō fuisse
Expliat relatio Symachi
viri clarissimi p̄fecti vrbis
rome
Inapit Ambrosij episcopi
epistola contra relationē
ipsam ad valentinianū

Ambrosius ep̄s
 beatissimo p̄nci
 pi et clemētis
 sumo ip̄eratori
 valentiniano
 Dum vir clarissim⁹ p̄fecto
 vrbis rome symachus ad
 clemētiā tuā retulisset. ut
 ara q̄ de vrbis rome aīria
 sublata fucit redderet lo
 co: et tu ip̄erator licet ad
 huc timōris eū t̄vāno
 florentibus nouis aīris fi
 dei t̄m̄ virtute veterānis
 obsecrata gentiliū nō pro
 bares: eodem quo cōperi
 p̄nto libellū obtuli: quo
 lig cōprehēderi q̄ suggestio
 ni necessaria viderentur:
 poposa t̄m̄ exemplū n̄ re
 laatiois dari. Itaq; nō fiden
 tie ambigim⁹ sed p̄uidus
 caucōis et pij certus exa
 minis hoc simone r̄lationis as
 sercioni r̄ideo: hoc v̄nū
 petens: ut nō v̄borū ele
 ganciā sed vim rerū expec
 tandā p̄tuo. Aurea enī
 sicut septuā diuina docet
 ē ligna sapienciā luteato
 rum: q̄ faleatis dotata ser
 moibus et quodā splēden
 tis eloquiū velut coloris
 p̄ncipi chorusto resiltans.
 capit aīrū oculos specie
 formosa visu q; p̄stringit
 Sed aurū si diligēti⁹ manū

ali p̄da m̄

tractes: Foris p̄aū itus me-
tallū ē. **V**olue queso atq;
exante sectam gentiliū q̄
p̄iosa et grandia sonat. ve-
ri effeta defendit: deū lo-
quit̄. Simulachrū adorāt.
Tria igit̄ i r̄latiōe sua vir-
tutissimū p̄fecto vrb̄i p̄p̄o.
sunt q̄ valida putant: q̄
roma veterē ut ait suos
cultus req̄rat: et q̄ sacro-
tib⁹ suis v̄ginib⁹ q̄ vesta-
lib⁹ emolimēta t̄b̄nēda
sunt: et q̄ emolimētis sa-
crodotū negatis fames se-
cuta publica sit. **I**n p̄ma
p̄positiōe flebili roma q̄stu-
simoniū illacemat. veteres
ut ait cultus reīmōiarū
req̄rens: hec sacra inquit
hanibalem amenib⁹ a ca-
pitolio senonas respulerūt.
Itaz dū sacrorū potēna p̄-
dicat̄: infimitas p̄dit. **S**ic
go hanibal dū sacris in-
sultauit romanis: et d̄ns
contra se dimittantib⁹ vsq;
ad muros vrb̄is v̄tendo p̄-
uenit. **C**ur se obsideri passi
sūt pro q̄bus deorū suorū
cūna pugnabat. **R**ā de
senonib⁹ q̄d loquar: quos
capitoliū secreta penetrā-
tes romane reliquie nō
tulissent. n̄ eos p̄uideo
inter strepitu p̄didisset.
En quales templa romā
p̄sules h̄nt. **O**bi tūc eat

ūpit. **A**ū iansere loq̄bat.
Verū q̄d negē sacrorū r̄gū
militasse romanis. **H**ec eq̄
hanibal eosdē deos colebit.
Utrū voluit igit̄ eligūt
i romanis viciūt sacra:
i carthagine s̄ib⁹ go sup̄a-
ta sūt. **I**n i carthagine s̄ib⁹
tūphata: nec romanis
v̄tz profuerūt. **F**utescae
igit̄ iudiosa illa ppli ro-
mani q̄rela: nō hac ro-
ma remādanūt: alijs il-
la eos impellat voribus.
Ead me casto cotidie ḡgo
sagūne inox̄y cruetatis.
Non i fibris pecudū: sed
in virib⁹ bellatorū tro-
phea victoria sūt. **A**lijs eō
disciplinis orbem subegi
s̄ilitabat camillus: qui
sublata capitolio siḡ celsis
tarpeie rupis tūphatib⁹
reportauit. **U**trū v̄tz:
quos religio nō i mouit.
Ead de attilio loquar: q̄
militiā etiā mortis imp̄-
dit. **A**ffrican⁹ nō int̄ arat
capitoliū: sed i hanibale
acies tūphū iuenit. **E**ad
m̄ veterū exēpla p̄fer-
tis. **O**di ritus neivnūm
Ead dicā bimēstres imp̄-
tores et t̄minos regū cū
exordis copulatos. **Q**uit
forte illud ē nouū h̄ba-
ros suis excessisse finib⁹.
Sūquid etiā illi xp̄āni

quat: qz cor regis i manu dei
Nūquid i perator gētilis arā
eo leuaint? Dū ea q fuerūt
repositū exemplo sui ad
monēt quātū xpiani im
peratores religioni quā se
quūt debeant referre reue
rentie: qn gētilis supsta
noibz suis oīa detulerūt.
Dūdū cepimz: et iā sequūt
Exclusos nos sagūe gloriā
mūr. Illos dispendiū mo
uēt: nos hē victorie loco du
timz. Illi turriā putant:
nūquā nobis ampliqz cōtu
lerūt. q nū verbeāri xpia
nos atz proscrībi ac necari
mberent. Pmū fecit reli
gio: qd p fidiā putabat esse
supplicū. Videte magnā
mōz. P turriāz p topiam
p supplicū nos credimz:
illi cōmonibz suas sū qstu
manē posse non credunt.
Habeant magz vestales vgi
nes inuinitatē suā. Dicāt
hoc q nesciūt crede q pos
set esse gēntia vgnitas.
Promouent luāz: q diffi
dūt vgnibz. Cūntas tñ
illis vgnēs pnia pmissa
fecerūt. Dix septē vesta
les capūt puelle. Et to
tus numerz quē infule
vittati capitis purpura
tarū vestū mūrūz pō
pa lectiē nūstrozū artū
fusa comitatur. pūlegia

maxiā luāz ingētia. Psp
ta deniqz pudiciā et tpa
coegerūt. Atollant men
tis et corpis oculos: vide
ant plebem pudorū po
pulū integritatis cōaliū
vgnitatis. Non vitte ca
piti decus sed ignobile ve
lamē vsū nobile casti
tati: nō exq̄sita sed abdi
cata lenocinia pulchritu
dib. nō illa purpurarum
insignia. nō luxuū deli
ciarum sed vsuū reuincio
dū nō pūlegia nō luāz:
oīa postremo talia. vt re
uocari ad studia putes
dū exercent officia: sed
dū exercet officū studiū
puocāt. Suis castitas cūm
lat^r dispendiū. Fīō ē vgi
nitas que pao emitur:
nō vgnitas studio posside
Non est integritas: qn
i auctione nūmario ad
tempz licitat^r cōpendio
Pnia castitatē victoria ē
Facultatū cupit^r vgnit^r:
qz luāz studiū tempta
mētū pudorū ē. Ponaq
tñ subsidia largitatum
cōferenda vgnibus:
q xpianis mūneā redū
dabunt. Qd tantis o
pibz sufficiat erariū. Aut
si solis vestalibz arbitrat^r

gesta cōdepnat. Nemo tñ
donaria delubris et legati
aruspibus denegavit. Do-
la sublata sūt p̄dū: q̄a nō
religiose utebant̄ hys que
religionis iure defende-
rent. **Q**' nō utūt exem-
plo: cur nō utebant̄ offi-
cio? Nichil ecclesia sibi nō
fidem possidet. **H**os reddi-
to p̄bet hos fructus. **P**osses-
sio ecclesie sūptō ē gēno-
rūm. **R**umerent quos ve-
demerunt templaraptuos
q̄ contulerūt alimēta pau-
perib⁹: q̄bus exulib⁹ vi-
uendi subsidia nūstrane-
runt. **P**redia igit̄ intercepta
nō iura sūt. **E**n qd' fām
quē triste piare nephas
fames ut aut̄ publica
vindictant̄: q̄a vsu om̄i
p̄fici cepit: qd' p̄haebat
rōmodis sacerdotū. **P**tea
go detractis ut aut̄ ar-
busta exuta corāb⁹ suo
miserabili deficientiū ora
lābebāt. **P**roptea cōmū
frugem glaudē mutātes
rursus in pecudū pastus
et ad infelias vito alimē-
ta renovati cōcussa quer-
tū famē in siluis mise-
ram. **T**olebant̄. **R**ona
videlic⁹ prodigia terra-
rūm q̄ nūquā an̄ accide-

rant: cū sup̄stas gēal toto
orbe feruet. **E**t reueā qū an̄
vacuus haueris seges ana-
ri vota lusit agricolē. et
spem rustice plebis cōstiti-
sultas frugis h̄ba destituit
et vñ grecis oracula ha-
bita sue quercy n̄ q̄a reme-
dū siluestris alimōie ce-
lestis religionis donū pu-
tarūt. **T**alia ē suorum
mūneā credūt deorū. **Q**d
dodoneas arbores n̄ gēnū
populo adorant̄: cū pa-
bulū triste agri nemorū
honore donnet. **N**ō ē vei-
simile q̄ dignātes corū
dij id pro pena itulerunt:
qd' solebant placati cōfre
p̄ mūne. **E**tne at̄ castas
ut paucis sacerdotib⁹ dolētis
victū negatū ipi cibus
denegarent: cū iclemēno:
esset vindicta q̄ culpa. **N**ō
ē igit̄ ydonea que tān
egritudinē mūdi fallen-
tis causa cōstringit: ut
viventib⁹ segetib⁹ sub-
ita spes an̄i adulta mo-
zeret. **E**t certe an̄ plu-
mos an̄os templorū ni-
ra toto orbe sublata sūt.
Modo ne demū dyō gē-
tiliū veit̄ i mētē suas in-
uivus vltū v̄. **P**roptea
n̄ assucto cursu nilus in-

amunt ut vrbicorū sacdo-
 tum dispendia vindicaret:
 q̄ nō vindicantur suozū. **E**sto
 tñ si Superiore āno deorum
 tuozū iurias vindicatus
 putant: cur p̄nt āno con-
 tēptū fuere? **J**am enī ut
 herbarū vultis radiabz
 rusticana plebe pascat. ne
 bate siluestris explorat
 solacia ne cibū de sentibz
 rapit: sed operū leta fe-
 licitū dū menses suas et
 ipā mirat. expleunt voti
 sanctate ieiunū. osura
 nos nobis reddidit tra-
 puento. **C**um ergo tam
 nouas hūanis osibus vi-
 ces stupeat ānozū. **E**t
 tñ etiā Superiore āno ple-
 rusq; nouimz p̄uicias re-
 dūdasse frugibz. **D**e gallis
 qd loquar solito diaozibus?
Frumētū p̄anonie qd nō
 seuerunt vendiderūt: et
 fecūda grā f̄alitate tue
 nouit iudiam. **N**āz sole-
 bat tuoz esse ieiunio: fe-
 auditate hostem ī se ex-
 atant. **L**iguria venena
 q̄ autūpm frumēta pa-
 uerūt. **E**rgo ut ille sacle-
 gio annis exaruit: et il-
 te fidei fructibz ānū efflo-
 runt. **R**egent etiā q̄ lar-
 go fetu vince redūdant
 runt. **I**taq; et messem fe-

neratū recepimz: et libe-
 riores vindemie bñficia
 possidemz. **P**ostremz su-
 per ē et maxi⁹ loqz. vtrū
 ea q̄ vobis p̄fuerit impe-
 ratores restituere subsidia
 debeatis. **A**ut ēi. **V**os defen-
 dant: a nobis colant. **H**o
 ē fidelissimi p̄ncipes qd f-
 re nō possumz. q̄ expro-
 bant nobis vtrū se noīe
 dyō suis supplicat et vob
 nō mādantibz saclegium
 imane cōmittūt: dissimi-
 lationē p̄ cōsensū impre-
 tantes sibi. **H**abeat p̄fidia
 sua: tuos si p̄nt illa defen-
 dāt. **S**iam sibi a quibz col-
 lunt auxilio esse nō p̄nt:
 quō p̄nt vos defende a qbz
 nō coluntur. **D**ed maiorū
 inquit seruandū ē ritus. **D**ed
 q̄ oīā postea ī meli⁹ p̄fe-
 rerūt. **M**undz ipē q̄ vtrū p̄m
 roatis elemētōzū p̄tane se-
 minibz tenero orbe cōre-
 uerat: vtrū confuso adhuc m-
 digesti opibz caligabat hor-
 rore: nōne postea distincto
 reli maris trarūq; distincū
 rerū formas quibz spero
 sub videtur accepit. **E**xite
 hūmētibus tenebris nouū
 terre sc̄ipue solem. **D**ies ī
 exordio nō refulget: sed
 in processu tempis īcre mē-
 to lūmīs mirat et calozis

exestuat Luna ipā q̄ propheti-
as oraculis spēs ecclesie figu-
rat. cū p̄mū r̄surgēs ī ment-
tuas repat̄ etates tenebras
noctis abscondit. paulatim;
r̄mnia sua cōplens. v̄l ere-
gione solis abscondēs clar-
splendore fulgoris irruat
Exerceri in fides tre autē
nesciebant Post ubi impae-
arū sollicito capiragrola-
et iforme solū vestie v̄me-
tis. siluestres aīos domes-
tias mollite cultib⁹ exuerūt
Anni ipsius etas p̄ma q̄ no-
vlu pauli coloravit nitu-
gignentiū sed ī processu lap-
suris florib⁹ vernat. post-
mis adolesat fructib⁹. Pro-
quoz eū rudes sensus infā-
tia habem⁹. sed mutati in
ānos. īgenis rudimēta de-
ponim⁹. Dicat q̄ in suis
oīa manē debuisse p̄cipi-
mūdū tenebris obductū
q̄ splendore solis illuxerit
displere. Et quāto grāvis ē
āni tenebras depulisse
q̄ corpis. fidei q̄ iūbare
miciūsse q̄ solis. Ergo et
mūdi sicut oīm rerū p̄me-
na mūdi mutarūt *uabi*

Venerabilis cane fidei sequret Tenet-
tus Quos homo mouet rep-
hendat inesset quia fern-
sera ē ferūditus. rep̄hēdat
v̄ndemiam q̄ ī occasu au-
autupm ē. rep̄hēdat oliuā

q̄ postremo ē fructu. Ego
et messis m̄a fides aīozū
ē etiā Gracia meitorum
v̄ndemā ē q̄ ad ortū mūdi
virebat ī scīs sed postima
etate se diffudit in popu-
los. vt adūterent oēs nō
rudib⁹ aīnis irrep̄sisse
fidem. Nulla ē sū ad-
uisario corona victorie. s̄
explosa opinioē q̄ an̄ cōm-
luit qd̄ eāt v̄m verūmē
platu. Di ritus vetēs de-
lectabat. q̄ an̄ ī alienos ri-
tos eadē roma successit.
Omitto absconditū p̄cio
hūmū. et pastorales casus
auro degenei venientes
Quid qd̄ de ipō respōdea
q̄ q̄ritur captarū simū-
lactra v̄biū. virtos q̄
deos et p̄grinos ritus sa-
crozū aliene sup̄stitionis
emuli receperunt. P̄n̄
iḡr̄ exemplū q̄ currus
suos simulato almois in
flūe labat cybele. V̄n̄
frigē v̄atēs et semp̄ iūsa
romāis nō eque cartha-
ginis nūmina quā celest-
tem aff̄. afri mytrā p̄-
te pleiā venerē colunt.
p̄ dūsitate noīs nō pro-
nūmīs vaietate sic deā
esse et victoriā credide-
runt. Que v̄tz minimis

et nō p̄tās? donat^{no} et dōi
 nat²: legionū gr̄a nō religio
 nū potentia **M**aḡ igitur
 dea quā militū m̄tudo
 sibi vendicat ul p̄horū do
 nat euentū **M**uod arā strū
 i vrbis rome curia petite:
 hō ē quo plures cōueniūt
 xp̄iani **O**nūb⁹ i templis
 arā ē: arā etiā i templo
 victoriarū **C**ū nūmēo
 delectant²: sacrificia sua
 ubiq̄ cōcelebrant **Q**id
 ē n̄ insultae fidei? vni⁹
 are sacrificiū vendicare?
Ferendū ne istud? ut gē
 tilis sacrificet xp̄ian⁹ mē
 sit? **N**auriat inquit ul
 iuti fūmū oculis. **S**ypho
 niam aurib⁹. an̄erem
 fūmibus. thus naribus:
 et adūsantū licet ora
 excitata. facis nr̄is fa
 ulla respergat **N**ō illis
 satis sūt lanachra? non
 portiq̄: nō platee occupa
 te simulachris **E**tia ne
 i illo cōi conalio nō ēit
 cōis conditio? **O**bstingē
 pia senatus portio obtes
 tantū vocibus: adiuran
 tū sacrificiis **S**i refutet:
 videbit² m̄daciū p̄cē **S**i
 acquiescat: sac̄legū con
 fiti **U**bi inq̄ p̄leges vras
 et vba iurauim⁹? **E**rgo
 mens vza q̄ legib⁹ tenet²

inclusa reimonijis gēnū
 suffragiū colligit? fidem
 stringit iā nō solū p̄nāū
 sed absentū etiā: et qd̄ ē
 amplis impatores fides
 vza pulsatur **V**os ēi cogi
 tis si iubetis **C**onstantis
 auguste memorie nōdū
 sac̄es iniciato misterijs
 cōtaminiari se putant si
 aram illam videt: iussit
 auferri nō iussit reponi **U**
 lud auctoritatem facti ha
 bet: hoc p̄cepti nō h⁹ **N**e
 mo sibi blandiat² de ab
 sentia **P**resentior ē a se
 animū inserit: q̄ q̄ ocul
 p̄testat² **P**lus ē mēte
 conuerti: q̄ corpōe copu
 lari **V**os senato cōalij co
 gendi p̄sules h⁹: **N**ō
 vobis consuetudī suā nō
 d̄is genū p̄stat: vos li
 beris suis nō h̄ fidei sūe
 p̄fert **H**ec ē cōitas expec
 tanda? h̄ ē maior: īperio:
 si fides tuta sit q̄ seruat
 imperiū **D**ed fortasse aliq̄
 moueat ita fidelissimū
 p̄ncipē destituti: p̄inde
 q̄ meitorū p̄nā cadūcis
 estimet² p̄nāū **Q**uid et
 sapiens nō i orbe quodā
 atz arcūti locata huāna
 rum rerū noue negotia

quod non eodem semper successus ha-
bent: sed variant status et
mutant vias. Cuius beatio-
rem quos populo romana
templa miserunt? At is cum
tribus triumphis triumphum duxit
set orbem pulsus aae. pflu-
gus bello. et sui terminis ex-
ul imperij: canopei manu
spadonis occubuit. Cuius no-
bilioris cyro psum totius o-
rientis tre regem dede-
runt? Is quos cum principes
potentissimos aduersantes
viasset victos reservasset
mukebus et armis fufus
interijt. Et ille rex qui supe-
ratos eam confessus hono-
re donauit: ex secto capi-
te et intra vitem plenum
crucis incluso feneis i-
perijs ludibrio fuit. Adeo
in istius vite curricula non
paria paribus sed longe di-
uisa referunt. Cuius eam ma-
gis sacrificijs dedit. magis car-
thaginesium ducem hamiltak-
rem reperimus? Cuius cum
toto plerumque tempore me acies
positus dimittentes sacri-
ficii facit? ubi partem suo-
rum victam esse cognouit
in ipsos quos adolebat se
precipitavit ignes: ut eos
A restinguentur corpe suo. restituet: quod
vobis tibi nichil profuisse cognouit

ueat. Nam de uiliano quod id
quar: quam responsio aruspici
male credulo et ademit si-
bi subsidia reuerti. Ergo
in cuius casu non est visus offensa
Necne etiam promissa malise-
runt. Respondi lacessentibus
tunc non lacessito. Refellen-
de etiam relationis non expo-
nende supstantio in studium
fuit. Te etiam impator ipa co-
rum reuelatio facit cau-
torem. Nam cum de superioribus
principibus texisset et
prior eorum numerus cemo-
nias primum colunt. reuocor
non mouit? addidisset etiam
si exemplum religio veterum
non facit facit dissimilatio primo-
rum: euidenter docuit: quod et
fidei tue debeas ut gentilia-
ritas non seipis exemplum: et pne-
tati ut fides statuta non uole-
bit enim profusus duntaxat
partibus eorum dissimilacionum
principum predicauerunt quod cum
essent christianum decreta tunc
gentilium minime mouerunt?
quod magis amori duntaxat de-
re fratris. ut quod dissimilae
deberes. etiam si quid for-
situm non probares ne frat-
nis derogares statutis et
nunc teneas quod et fidei tue
et gentilitatis necessitudini
iudicatis conuenire

**Incipit epla bti Ambro-
sij ad imperatoze Theodo-
sium i qua rogat ne icensa
synagoga vindicetur i xpi-
anos uel ab episcopo reedi-
ficetur - - - - -**

Clementissimo
principi ac be-
atissimo im-
peratori theo-
dosio august-
to Ambrosius epus **Ex-**
eratus semp iugibus fere
curis sum imperator btis-
sime: sed nunquam i tanto
testu fui quanto nunc cum
video cauendum ne qd sit
qd ascribat in etiam de
saclegij piculo. Itaqz peto
ut patient timone meu
audias. Nam si indignus su
q a te audiar indignus su
q p te offeram. tui tua vo-
ta cu tuas committas pces
Ipe go no audies eu? que
p te audies velis velis?
Non audies p se agete?
que p alijs audisti? Rec-
verens iudiciu tuu? ne
cu indignu putaris q
audias indignu feceris
q pio te audiat. Deo-
nez impiale e libertatem
dicendi negare: neq sa-
cerdotale qd sentiat no di-

tere Nichil ei i vob impe-
ratoribus tam populare
et tam amabile e: qua li-
bertatem etiam i hys dilige
q obsequio militie vobis
subditi sut. Quode hoc me-
est int bonos i malos
principes q boni libertate
amant: seruitutem imp-
bi Nichil etiam i sacerdote ta-
piculosu apud deum tu tur-
pe apud hoies: q q send-
at no libe denunciare. Bi-
quidem scriptu e. Et loqbar
i testimonijs tuis i conspec-
turegum: et no cofunde-
bar. Et alibi. Fili hois spe-
culatorem te posui domui
isrl: in eo imp ut scianta-
tur iustus a iustis suis
et fecerit delictu. qd no dis-
tinxisti ei hoc et ~~no dis-~~
no dixisti qd sit cauendu:
no retinebit memoria
iusticie eius: et sanguine
eius de manu tua exquirat.
Tuat si distinxeris iusto
ut no peccet et ipse non
peccaverit? iustus vita vi-
uet quia dixisti ei: et tu
cuas tua libeabis. Malo
igit imperatoz in esse teru
bonorum q malozu cofor-
tium. Et io clemencie tue dis-
plice d3 sacerdotis de silenu:

libtas placere Nam silentij mei
periculo involuio: libertatis bono
iuvans Non ergo importunus
indebitis me intus alienis
ingero: sed debitis obtempo-
mādati dei mi obedio **Et**
fido p̄mū tu amore tu ḡna:
tue studio cōsuaude salutis
Di id m̄ ul nō credit: ol me
dicit: dico sane diuine of-
fense meti **Nā** si meū p̄ci-
lū texueret: pacent me p̄
te offerrem: sed nō libenter
Malo eī te sū meo amptū
eē deo et glorioſū p̄ciulo.
Di aut silentij mei dissila-
tione q̄ culpa et me i gra-
uat: nec te libeat: malo im-
portuniorē te me q̄ iorthorē
aut turpiorē iudicē **Di** q̄dē
ſcriptū ē dicere ſcō ap̄lo paulo:
co nō p̄t doctrinā reſſe reſelle
Iuſta oportuna i oportune ar-
gue obſcra m̄arepa i oī pa-
nencia et doctrina **H**abem q̄
go et nos cū diſplicē plus
p̄ciuli ſit: p̄ſertim cū eā
impeatoribz nō diſplicat
ſuo quēq; ſingi m̄mē: et
pacent audiat vniūquēz
p̄ ſuo ſuggerentem officio:
y mo corripitatis ſi nō utat
militie ſue ordine **Et** q̄
m h̄yō libēt amptis q̄ vob
militant: nūm hoc i ſacer-
dotibz p̄t moleſtū videri.
cū id loq̄mur nō qd̄ volum

ſua de

potes

sed qd̄ iubem? **Di**as em
lectū **C**um ſtabitis aut re-
ges et p̄ſides: nolite cogi-
tare qd̄ loq̄nt **D**abit em
vobis in illa hora qd̄ loqui-
mini **N**on eī vos eſtis q̄
loq̄nt: ſed ſp̄itus p̄b̄ &
v̄r̄ q̄ loq̄nt in vobis **E**t n̄
ſi in cauſis rei publice lo-
quar q̄m̄ eā illic iuſticia
ſuanda ſit: nō tanto aſtri-
gā metū ſi nō audiat **I**n
cauſa v̄o dei quē audies
ſi ſac̄dotem nō audies:
tuo maiorē peccat p̄ciulo?
Quōt verū audebit dicē:
ſi ſac̄dos nō audiat? **N**o
in te p̄m̄ demētē iuſtem
aq̄ tranquillū: fidem ac
timorē d̄ni cordi habētē
Deo plerūq; aliq̄ nos fal-
luit **H**abent aliqui z d̄i
dei: ſed nō ſc̄dm̄ ſciētiam
Fre igit̄ ho eā fidelibus
c̄m̄ obrepit: canēdū
arbitror **N**on pietatem
tuam erga deū: lenitatē
in hoīes **O**bligat ſū be-
neficijs tuarū indulgen-
tiarū: et iō plus me tuo
ampliſſolliator: ne eā
ip̄e tuo me poſtea iudicō
cōdep̄nes: q̄ mea aut diſ-
ſilacione aut adulatione
plap̄ſionē nō euitaueris
Di i me peccari viderem:

no deberē tacere **S**aptū ē
 enī **S**i fr̄ tuus in te per
 cūit corripe illū p̄mo:
 dem̄ in trepa duob⁹ et
 tibus testibus **S**i te nō au
 dicit: dic ecclesie **C**ausā
 go dei tacebo? **Q**uid igit̄
 sit qd̄ metua cōsidemus
Relatu ē comite oriētis
 militariū p̄cū mēsa esse
 synagogam idq̄ auctore
 factū ep̄o q̄ iustitia vidi
 tur in re eos: synagogā
 ab ip̄o exedificari ep̄o **N**ō
 astruo expectandā fuisse
 assertionē ep̄i **S**acerdotes
 enī turbarū moderate
 sūt studiosi pacis? n̄ cū
 et ip̄i mouent̄ iuria dei:
 aut enī cōtumelia sit aliq̄
Iste episcopus fueritior iex
 uisione synagoge: timidoz
 in iudicio **N**on veris im
 perator ne accuset setē
 ne tue ne p̄uaret? **N**ō
 times nō enī verens qd̄
 futurū ē ne verbis resis
 tat comiti tuo? **N**ecessē
 est igit̄ ut ^{aut} p̄uaret
 torem aut m̄em faciat?
 vtrūq̄ alienū t̄pib⁹ tuis
 vtrūq̄ p̄secutionis instar:
 si aut p̄uaret cogat̄ aut
 subire mātiriū **V**ides
 quo inclinet cause exit⁹?
Si fortem ep̄m putas:
 taceo mātiriū forioris

Si constantē: declina lapsū
 fragilitatis **P**lus et astringitur:
 q̄ labi t̄finū coegit **H**ac p̄p̄o
 in cōdicio p̄to dicitur ep̄m
 q̄ ip̄e ignes sperseit turba cō
 puleit: populos cōduxit: ne
 cūttat occasionē mātiriū: et
 p̄ t̄ualidib⁹ subiciat validiorē
Obtin̄ mēdaciū: quo acci
 t̄ sibi aliorū absolutō sui
 grā **N**or ē imperator qd̄ po
 posci et ego ut t̄ me magis
 vindictes: et hō si cūe pu
 tares: n̄ ascriberē **Q**uid mā
 das t̄ absentes iudiciū? **H**a
 bes p̄ntem habes cōfiteē
 reū? proclamo q̄ ego syna
 goga incendit̄: certe q̄ ill
 mandauerit: ne esset locus
 in quo x̄b negaret? **S**i ob
 iiciat̄ in cur hic nō incen
 derim: diuino tā tremare
 cepit iudicio meū cessant
 opus **E**t si verū q̄rit̄ ideo
 segnior: fū? q̄ nō putabā
 hoc vindicandū qd̄ facerē?
 qd̄ nō vltōe sū p̄mo foret?
Tangit̄ h̄ v̄tūdiā sed
 reuocant̄ grāam: ne fiat
 q̄ dei sūmi cōtrahat̄ of
 fensio **E**t t̄ n̄cō ep̄m ad
 hoc mūno cōueniat **R**oga
 uī cū clemētiā tuā? et lig
 ip̄e hoc reuocātū ad huc
 nō legerim: reuocātū t̄
 cōstituan⁹ **S**i alij ti
 midiores dū mortē refor

midant offerant ut de sui
facultatibus repararet syna-
goga: aut comes ubi hoc
comperit primo constitutum ipse
de christianorum censu exedi-
ficari iubeat: Habebis im-
perator comitem praevicari-
torum: et hinc vexilla comit-
tes victricia hinc labarum
hoc est xⁱ factum nomine quod sy-
nagogam istam et quod x^m
nesciat. Jube labarum sy-
nagoge inferri: videamus
si non resistit. Et igitur locum
iudeorum perfide factum de ex-
imio ecclesie: et patimur
quod favore xⁱ acsitum est christi-
anis hoc transferret ad do-
nata perfidum. Legimus templum
antiquum ydolis condita de
manibus ambrorum: de
spoliis reliquorum hostium
Huc titulum iudei in fronte sy-
nagoge sue scribebant. Tem-
plum impietatis: factum de
manibus christianorum. Sed
discipline te ratio impe-
tor mouet. Quod igitur est am-
plius: discipline species?
an causa religio? Sedae-
os censuram deuotioni. Non
audisti imperator: quod cum
iussisset iulianus reparari
templum iherosolimis: dicitur quod
faciebant repurgum igne
flagrarunt. Non canes

ne etiam non fiat. Adde a te
non fuit iubendum ut iu-
lianus hoc iussisset. Quod tamen mo-
liet: utrumque quodammodo edificium
publicum existit: an quod sy-
nagoge locum? Si edificium
in censo mouens vilissimum:
Quod est tam ignobili cas-
tro ^{est} potuit. Non recorda-
ris imperator: quatorum
rome domus perfectorum iude-
se sunt et nec vindicantur.
Immo si quod imperatorum vo-
lunt factum senensis reph-
de: eius magis quod tanto est
periculosus dispendio causa
grauant. Quod igitur dignum
ut callinici castri in parte a-
liqua edificiorum iacendum:
an veris rome videndum
estimaret si potueret.
Tamen constantinopoli du-
dum domus episcopi inuenta est: et
filio clementis tue matris.
Sic apud patrem ut et suam
hoc est et filii imperatoris in-
iuria et domus sacerdotalis
iacendum non vindicatis. Non
consideras imperator: ne
et hoc cum vindicari iusse-
ris ipse iterum inueniat ne
vindictam. Sed bene illud
acsitum est a patre filio. Digi-
num erat ei: ut suam iuriam

pub ipse donat **V**ene illud
 cu gre distinctione diuisu
 e: ut et filius pro sua et pa
 t p filij turia rogaretur
Hic nichil e qd filio rseruet:
 et vide ne qd deo deroges
No ego causa tante comono
 ni ydonea: ut ppe edificij
 exustione in populum ta
 seueru vindicet frulto
 at min9 qa synagoga in
 reusa e pfidie loc9 ipieta
 tis dom9 amenc receptu
 cidu: qd de9 dapnauit
 ipse **H**ic ei legimus p ob ihe
 renne dicte duo deo nro
Et facia domui ubi iuo
 catu e nome meu sup ipaz
 in q cofiditis vos et loco
 que dedi vobis 2 pribus
 vris sicut fca telon: et
 pnam vos a facie mea
 sicut proci frs vros om
 ne seme effrem **E**t tu
 noli orae p populo isto
 et noli postulae illis mi
 sericordiam: et nez acce
 seis ad me p illis: qz no
 exaudia te **A**ut no vides
 qd isti faciut i ciuitatib 9
 iuda? **D**eus se p illis p
 hibz rogari: quos tu vin
 dicandos putas **A**t certe
 si me gentiu agere dica
 rem quatas etie basi
 licas iudei tpe imperij

uiliani tranderit: duas da
 masti quaru vna vix repa
 ta e sed etie no synagoge
 impendijs: alta basilica i
 formibus houet ruims
Iuente sut basilice gazis
 ascalone beryto et illis fe
 re locis oib9: et vndic
 tam ne9 asiuu **I**uente
 basilica et alexandrie a ge
 tilib 9 i iudeis: q sola ps
 tabat ceteris **E**tia no vi
 dicato e vindicabit syna
 goga: **V**ndicabit etia
 valentinianoru famu m
 censu **Q**uid e ei n famum
 i quo e conuent9 getiliuim
 lis getiles duodeci deos ap
 pellant isti tgrita 2 duos
 leonas colant quos appel
 lant deos: **S**ra et de ipis
 toperi relatu et pceptu
 ut i monachos vindicare
 tur: q phibetibus iter va
 lentinianis quo psalmo
 canetes ex consuetudine
 vsqz veteri pgebant ad re
 lebtate machabeoru ma
 turu moti isolecia iten
 derut famu eoru i quoda
 rurali vico tumultuarie
 conditu **Q**uati se offerre
 hut tali opioni cu mei
 nerint tpe uiliani illu

alt opnom

q̄arā deiecit et turbavit sa-
crificiū dāpnatū a iudice fe-
cisse mātūm. Itaq; nūq; alias
ille iudex q̄ audiuit eū nisi ^{de p̄filiis}
p̄sentor h̄itū ē. Nemo il-
lū cōgressu: neō illū om̄is
osculo dignū putavit. Et
ū iam esset defuncto time-
rem impator ne ~~is~~ eū tu-
vidicāes: q̄q; viditā celeste
nō evaseit suo sup̄stes h̄edi.
Hec r̄fert cognitiōne mā-
datā iudicis: scriptū q̄ eo q̄
nō referre debueit sed vim
dicāe: resp̄enda quoq; sub-
lata donaria. **O**mittā alia
Juense sūt edes a iudeis
etnāz basilice. et nichil
redditū ē: nichil repetitū
nichil āsitū. **E**id̄ at̄ h̄rē po-
tuit synagoga in castro ul-
timo: cū totū qd̄ qd̄ illū ē
nō mltū sit. nichil p̄iosū
nichil copiosū. **E**id̄ demde
in cōdicio potuit rapi iudeis
Iudicantib9. **A**rtes iste sūt
iudeorū volentū calūpni-
ari: ut dū ista q̄rūt. man-
det̄ extra ordinē militis
resūā iudicij: mittat̄ mi-
les fortasse dictur9 q̄ h̄ ali-
quā aū tuū impator dixit
adventū. **Q**uo nos ^{potuit}
x̄b̄ iūniāe q̄ pro iudeis ad-
ūsus x̄m̄ militand9 q̄ mit-
timur ad viditā iudeorū.

Duos pdiderūt exentis.
mōs volūt p̄de. **Q**uas
p̄terea nō p̄hant calūp-
nias: q̄ etiā x̄m̄ falsis
testis n̄is calūpniati sūt.
In q̄s nō profiliant calūp-
nias hoies: et ita diuina
mēdareb. **Q**uos nō auc-
tores sediciorū fuisse di-
cant. **Q**uos nō appetat:
etiā quos nō r̄gnoscat
ut cathenatorū ordies i-
mmeos spectent de xp̄ia
no p̄lo. ut captiva vide-
ant colla plebis fidelis
ut condant̄ in tenebris
dei simili. ut feriāt̄ sen-
rib9. dent̄ ignib9 tra-
dant̄ metallis ne pena
ato transeat. **H**ūc dabis
triūphū iudeis de etiā
dei. hoc t̄ūpho de populo
x̄i gaudia impator p̄fi-
dis: hanc celebratē
synagoge hos luctus ec-
clesie. **R**eferet iudeorū
populo hanc solepnita-
tem i dies festos suos:
et m̄ illos p̄fecto m̄ā-
bit. quib9 aut de amor-
reis aut de cananeis t̄
ūphant. aut de pharāe
rege egypti: aut de na-
buchodonosor regis baby-

lome manu liberari potu
 it Adde hac celebratatem:
 significat se de x' populo
 tūphū egisse Et tū ipi ro
 manis legibus tenei se ne
 gent ita ut c'mia leges
 putent: nūc velut roma
 nis legibus se vōdicādos
 putant **Ubi erat iste le
 ges:** cū incenderet ipi sa
 cratarū basilicarū culmi
 na: **Di iulianus** nō ē vlti
 etiāz qā p'uicator erat:
 tu impator vltis cōsyna
 goge iūriam qā xpīa
 nus ēb: **Et qd tenū post
 hac x' loquit?** **Nō** retor
 daib qd dāuid scō p na
 than pphetam mādauit:
**Ego te de frīb' tuis mi
 nozem elegi: et de puato
 impatorem feci Ego de
 fructu semis tui i sede
 impiali locavi Ego tibi
 subiecta nationes barbaras
 Ego t' pacem dedi Ego t'
 iūnicū tuū t' ptātē tuā
 captiuū deduxi** **frumē
 tū nō habebas ad exēatq
 alimoniā?** ipōrū hostiū
 maū pate feci t' portas:
 aperui horrea **Dederūt
 t' hostes tui comēatq suo:
 quos tibi paucrat Ego
 pturbavi hostis tui cō
 silia: ut seipē nudaret**

Ego ipm, usurpatore impe
 rij ita vime ac mētē emō
 ligavi: ut cū habet adhuc
 fugiēdi cōpiā: tū cū oib'9
 suis tāquā metueb ne
 qd t' peiret ipē se claudet
**Ego comitē ei9 atq exer
 citū ex alteā pte nature
 quos an' dispserā ne ad
 belli societatem tōrent:
 ad supplemētū t' victorie
 cōgigavi Ego exercitū tu
 ū ex mltib' cōuenā natio
 nib'9: qī vni9 gentib' fide
 et trāquillitatē et cōcordiā
 suāe p'cepi Ego cū p'iculū
 sūmū esset ne alpes infi
 da barbarorū penetrarēt
 cōsilia: mē ipm alpū val
 lū victoriā t' contuli ut sū
 dapno vincēs **Ego te tū** **Ego**
 phae feci de iūmicio tuo:
 et tu de plebe tuo mea dab
 meis iūnicis tūphū: **Nō
 ne p'pterea maxiq destitu
 ty ē quia an' ipōb expedi
 tiois dies cū audisset roma
 synagogā incensā edictū
 romā miserat qī vindex
 disapliē publice? Un' po
 pul9 xpīans aut sū p'ich
 il boni hinc iminet et Rex
 iste iudeus fact9 ē Defen
 s' sozem istū disapline au
 diuim9: quē mox xpē
 pbabit q' p' p'atorib'9 mor****

Somit' zuevera

0

tuis ē **S**i de simōe hoc dicitur
quod de olaoe dicitur: Ille ipse
statim a francis a saxonū ge-
te ī sicilia sistit petamone
vbiq; deniq; trarū virtus ē
Quid pio corā nī pfido. **A**l-
olenda cū impio sūt etiā
ī pietatis exēpla **E**t illi
notiūt equo vntū offendit:
hō nō seq; debz sed dāpnāe
q; vntū **I**taq; illa t' nō q; in-
grato recensui sed q; iure
collata emineāni: vt hys
admoitū cū plus collatū
ē plus diligas **D**eniq; hō
respondētī symoni dixit
dñs ih̄s **R**ecte iudicasti.
Et statimq; ad mulierē rōū
sub q; pedes ei9 vnguētō
vnxit typū emē gerens:
ait symoni **M**e qd' dixit
remissa sūt ei9 peccata:
quā dilexit multū **C**ū at
ming dicitur: ming diligit
Nec ē mlt' q; ī domū phari-
zei intravit et eiecit iudeū:
x̄m at' anssuit **E**cclēsia
ēī synagogā exclusit **C**ur
iterū temptat'?: vt apud
x̄i famulū. hoc ē de fidei
pectore de domo x̄i syna-
goga excludat etiā?
Nec ego impeator amōe
et studio tū ī hūc simōne
contuli **D**ebeo ei bñficijs
tuis quib9 me petente li-
berasti plurimos de exilijs

de ceteribus de vltiē nens
penis: vt malle debeam
p salute tua etiā offensio
nē tui animi nō time?
Nec maiore fiducia vnt'
quā q' ex affectu diligit.
Nec certe d; led' ē q' sibi
consulit: ne tot anozum
cōceptum eius cūq; sar-
dō-
tūm grām vno momē-
to amittam **E**t tñ nō dāp-
nū grāe de ptoz sed salu-
tis pnculū: quā qntū ē
impator vt qrendū aut
vindiciādū nō putēs: qd'
in hūc diem nemo qsi-
iūt nēo vmbquā vidiat
Graue ē fidem tuā p
auderis pidiari **G**edeon
cū occidisset sacantū vitu-
lū dixerūt gētiles dñi
ipī iniuriā suā vidiat
Cū h; synagogā vni-
dicare: **E**t p̄s quē occide-
rūt quē negauerūt: an
deus pat' vindicabit
eos q' n' p̄ez recipiūt?
Et h; valentinianozū
heresim vindicāe: quā
pietas tua? **Q**uō vidi-
tat cū eos excludi vis-
ferit: ne cōuēiendi v-
surpae copiam? **S**i yo-
siam t' obiciā vgeōdo pro-
batū: hoc ī istis dāpnā-
bis: qd' ī illū probatū ē
Certe si n' parū fidei de-

Fertur uideat quos punit
 uel epōs : tractetur impa-
 tor. qd salua fide agi debeat
Si de causis pecuniarijs co-
 mites tuos consulis : quā-
 tomagis in causa religiois
 sacerdotes dñi equi ē consu-
 lab. **Considet** demēciatua
 quātos insidiatores heat et
 desia tua : quātos exploa-
 tores **Leuē** rimā si offen-
 derint : figent aculeum
Secūm hoies loquor : cete-
 rū plus omib9 dōs timet :
 q' etiā impatorib9 iure p-
 fertur **Si** autē suo aliquis
 si pnti aut p'pinq'io defe-
 rendū deo et eū p'ferendū
 oib9 iudicari **Consule** t'
 impator : aut patē me cō-
 sule me michi **Quid** res-
 pondebo postea si cōptū
 fuerit : data hūc auctorita-
 tate aliquos xpianorū
 a gladio aut fustib9 aut
 plumbis necatos : **Quō**
 ho purgabo frū. quō ex-
 cusabo apud dñi epōs :
 q' nūc qz p' triginta et i-
 nūmeōs ānos p'bitery
 qdam gradū furti ul
 nūstri eclesie strahūt
 a minie sacro et a iure de-
 putant' grauit' gemūt
Ram si qui uobis mili-
 tant certo milicie tpe f-

uant' : quātomagis etiam
 eos considerare debetis q'
 deo militant' **Quō** in qua
 hor excusabo apud epōs : q'
 arūt' de deitio et ipressione
 graui pastōe scribit' etiā :
Hoc tñ i noticiā demēciatue
 puenie uolū : de hoc ut
 plas arbitrio tuo cōsule et
 tempōe dignabeis **Illud**
 at qd me angitat et iure
 angit exclude atq' eice
Ipē facis q' q' fieri iustiti:
 aut si ille factus nō est
 malo magis te esse demē-
 tem q' illū nō fuisse qd ius-
 tus ē **Habes** i qbus dñi
 adhuc debes cō romanūm
 impiū iuitate demēciatū:
 habes qbus amplis q' t' spe-
 res **Illorū** grā. illorū salu-
 te in hoc sermone cōueiat
 meo : ne causā tuā alieno
 cōmittas iudicio **Integra**
 adhuc t' sūt oīa : i hoc me
 ego deo mō prote obligo :
 ne uereais sacmentū frū.
 quō deo displice poterit :
 qd pro eis emēdat' hono-
 rificencia' **Nilhil** muta-
 uis i illa epla sū missa
 sū nodūm missa ē : dictae
 iube aliam que plena fidei
 plena pietatis sit **Tibi** inte-

grā ē emēdāe: in integrū nō
 ē dissimilāe Anthyothenis
 tuā donasti Turriā? ūmici
 tui filias reuocasti nutendās
 apud affīnē dedisti: matri
 hostis tui misisti de erario
 tuo sup̄ta. **U**t tāta pietas tā
 ta ~~causa~~ erga deū fides hoc
 factū obfuscat? Tu igit̄
 q̄ amatis pepasti hostibus
 et suasti inimicos tuos: ne q̄so
 tāto studio putes v̄dicandū
 ī xpianos. **U**t te igit̄ impa
 tor: rogo: ut nō aspiciat̄
 accipis me et p̄ te 2 pro
 me timentem. **D**ā cū vox
 ē. **U**t qd̄ factū sū vidē cōt̄
 rionem populi ~~mei~~ mei
 ut offensā incurrā dei.
Ego cū qd̄ honorificāus fi
 eri potuit feci: ut me magis
 audires in regia: ne si nō
 esset audires in curia.

aida

Incipit epistola b̄ti Am
 brosi ad Valentinianū impe
 ratorem contra Auxentium.
 Genai Ammā usq̄an si volūp̄ r̄p̄at̄

Olemētissimo
 imperatori et
 beatissimo au
 gusto valenti
 niano Ambro
 sio episcopo **D**almacius
 me tribūnū et notariū mā
 dato ut alligant̄ demēcie
 cōueit tue: postulat̄ ut et
 ip̄e iudices legere sicut ele
 gisset auxentius ne tamē
 expressit eorū noīā q̄ fuerāt
 postulati: sed id addidit q̄
 in confessorio esset futuā cer
 tatio arbitro pietatis iudi
 cio tue. **C**ui rei respondeo
 ut arbitros cōpetent̄. **N**ec
 quisq̄ cōtumacē iudicare
 me debet: cū ^{hoc}asserā qd̄ au
 guste memorie p̄ timō nō
 solū simone r̄ndit sed etiā
 legibus suis sanxit t̄ cau
 sa fidei ul̄ eclesiastica alius
 ordinis eū iudicāre debere:
 q̄ ne minūe impar sit nec
 iure dissimilis. **H**ec enī
 v̄ba r̄s̄pta sūt: hoc ē sac
 dotes de sacerdotibus volūte
 iudicāre. **Q**uin etiā si ali
 ab quos argueret̄ ep̄s et
 morū esset examināda q̄
 causa: etiā hūc volūte ad
 ep̄ale iudiciū p̄tinē. **E**t
 igit̄ cōtumacit̄ r̄ndit de
 mēcie tue: ille q̄ te p̄i filij
 esse desiderat an q̄ ut esse
 dissimilem? **N**isi forte

vilijs quibusdā tāti impatoris
 estimat^r sententia: et
 fides cōfessionis constantia
 cōprobata ē: et sapiēcia me-
 liorate rei publice pfectib⁹
 p̄dicat^r Cū audisti de-
 mētissime impator i causa
 fidei layros de ep̄o iudicā-
 se? Ita go quadā adula-
 none turuam^r ut sac̄dota-
 lis iuris simo i memorēs:
 et qd' deo donauit in hoc
 ip̄e alyo putem^r credēdū?
 Si docend⁹ ē ep̄s a layro
 quid sequat^r? Layrus go dis-
 putet et episcop⁹ audiat:
 ep̄s discat a layro At cte
 si septuāriū seriem diuina
 rum ul' veterā tpa retrac-
 tem⁹: q̄s ē q' abnuat in
 causa dei fidei i causa in-
 quā fidei ep̄os solē de im-
 patorib⁹ xp̄ianis nō im-
 peat⁹ de ep̄o iudicat^r Eris
 deo fauente etiā senectu-
 tis maturitate p̄ectior⁹: et
 tū de hoc ten reuebis
 quō ille ep̄s sit: q' layris
 nō sac̄dotale substeruit.
 P̄ tuus deo fauente tur-
 maturioris eū dicebat
 Rō ē meū iudicāe inter
 ep̄os Tua n̄c dicit clemē-
 tia? Ego debeo iudicāe. Et
 ille baptizatus in x̄o inabi-
 lem se ponderi tāti pu-
 tabat esse iudicij: clemē-

tia tua tū adhuc emerēda
 baptismatis sac̄mēta ser-
 uant^r: arrogat de fide iudi-
 cū fidei ip̄s sac̄mēta non
 noueit Cūales at' elegit
 iudices postumo estima-
 tioi relinque: qū eorū noīā
 timet prode Veniat pla-
 ne siquū sūt ad eccliam?
 audiat cū populo nō ut
 quisquā index resideat s̄
 vnūsq̄q' de suo affectu ha-
 beat examē: eligat quē
 sequat^r Agit^r de istis emē
 sac̄dote Si audierit illū
 populo et putauerit meli⁹
 disputare sequat^r fidem
 ei⁹: nō iudebo Onitto
 q' iā populo ip̄e iudicat
 taceo q' eū quē h̄ de p̄re
 tue demētie postulabit^r ut
 taceo q' p̄ pietatis tue qe-
 tem futura s̄p̄spondit:
 si elect⁹ suscipet sac̄dotaū
 Hāc fidem secutus sū pro-
 missorū Sed si de aliquorū
 p̄gnorū assentatōe se iac-
 tat ibi sit ep̄s vñ sūt hij
 q' eū episcopatus putant
 noīe esse donandū? Nā
 ego nec ep̄m noīi: nec
 vñ sit sac̄o Vbi illud cōsti-
 tuimus impator q' iā ip̄e
 tuū iudiciū declarasti?
 s̄mo etiā dedisti legē ne
 cū esset liberū aliud iu-
 dicare? Sed cū p̄scripsisti

alij: p̄scripsi et? **L**eges enī
imperator fert: quas p̄missis
ip̄e custodiat. **N**is ne igitur
experiar: ut mapiat h̄ij q̄
iudices eligūt: aut aduſo
tuā uenire s̄tētia: a c̄te ex
cusaē q̄ impatoris tā se
uero et tā districto imp̄
io nō potuerūt obuiare.
Sed hoc cōtumacia nō mo
desti ē sacerdotis. **E**cce im
pator legē tuā n̄ ex p̄te re
spondis: sed utinā nō ex
p̄te sed t̄ uiniūsum. **L**egem
eī tuā nollem esse supra
dei legem. **D**ei lex nos do
cūt qd sequamur. **U**uā
ne leges hoc docē nō p̄nt
extorque solent timidis
cōmūtationē: fidē inspiciē
nō p̄nt. **C**ūm eī igitur ille
q̄ cū legat tot p̄uicias vno
momento eē mādātū ut
q̄nq; obuiaret impatori
feriat gladio: q̄nq; dei tē
plum nō tradiderit p̄nq;
ocidat: q̄b̄ iniquā ē q̄ pos
sit ul' onq; ul' ut paucos
dicē impatori lex tua n̄
nō p̄bit. **N**on p̄mittit
hoc dicē sacerdotib; q̄ p̄mit
tit laycos. **E**t iudicabit
de fide: q̄ a ḡcā sperat
aut metuit offensam.
Dem ip̄e cōmittam ut e
ligam iudices laycos: q̄

cū tenuerit iudices laycos
fidei ueritatem aut p̄sari
bant aut uerent: qd lex
de fide lata decuit. **E**go igitur
aut p̄uicias offerā hoies:
aut pene. **N**on tantū est
ambrosius: ut p̄t̄ sed et
sacerdotū. **N**on tantū ē unius
uita quān̄ ē dignitas om̄
sacerdotū: quorū de cōsilio
ista dictaui. **I**ntimātib; uo
ne forte etiā gentilis esset
aliq̄s aut iudeus q̄ ab any
enao esset electus: quibus
traderem; de xp̄o trium
phū si de x̄o iudiciū cōt̄
terem; **C**ūm illos aliud
ul' xp̄i iūria audire delectat
et **C**ūm illis aliud p̄t
placē: ul' qd absit ut xp̄i
diuinitas denegēt. **C**um
h̄ij plane b̄n̄ cōuenit arria
no: q̄ creaturam xp̄i di
cit. **E**t etiā gentiles ac
iudei p̄mptissime cōfitentur.
Hoc scriptū ē t̄ ariminensi
synodo. **M**eritoq; cōsiliū
cōciliū illud exhorreo: se
quēs tractatū cōciliij nice
ni: a quo me nec morō
ne gladius poterit sepa
re. **C**ūm fidē etiā parēs
demēne tūc theodosius
beatissim; impator: et se
quitur et probauit. **H**anc
fidem gallic tenet hanc

hispanie: et ai pia divini
 sps confessione custodit.
 Si tractandū ē tractare
 in ecclesia didici: qd ma-
 iores fecerūt mei. Si cōfe-
 rendū ē de fide sacerdotū
 debz esse ista collatio sicut
 fuit sub constantino au-
 gūste memorie pūcipse:
 q nullas leges an pūisit
 sed liberū dedit iudiciū
 sacerdotibz. Factū ē etiā sub
 constantino augūste me ^{ali ostrio}
 more impatore patne
 dignitatis herede. Sed qd
 bene cepit: alit cōtūma-
 tum est. Nā epī sincerā
 pmo seplecāt fidem: sed
 dū volunt qdā de fide in
 palaciū iudicāe: id ege-
 rūt ut cōsēpātibz illa
 epōrū iudicia mūtaret:
 q tū inflexā statū venoca-
 ne sententiā. Et cōe maior
 numer9 arimini niceni
 cōsiliū fidem probavit:
 arriana decreta dāpnat.
 Si ad synodū puocat aux-
 ena9 ut de fide dispūtet:
 hū nō sit nāe pte vni
 tot epōs fatigari: q etiā
 si angelo de celo esset paci-
 ecclesiarū nō debēt pferri:
 nū audireō synodū cōgre-
 gari et ipē nō deero. Tol-
 le igr legem: si vis esse
 citanē. Veissem impator

ad cōsistoriū clemēae tue ut hē
 corā suggerem si me l'epī ul
 populo pūisissent: dicentes
 de fide in eadē corā populo
 debē tractari. Atz vanā impa-
 tor nō demūcasses: ut q vel-
 lem pgerē. **C**ontinē p dībā: nō
 me ~~confabab~~ ^{adseruabat} ~~ali~~ ^{affinabat}
 Debiisti me q volueas des-
 tināe: quē ipē oībz offerēbā.
 Nūc m' a sacerdotibz dicit non
 mltū m' esse: ut nū volens
 relinquas an tradas altare
 x'. **C**ū a reliqris trades. Atz
 utinā liquido n' patēt q ar-
 rianis etiā m'ime tradere
 t: spagite me offerē tue pie-
 tatis arbitrio. Sed si solus e-
 go m' m' strepo: cur etiā de
 alijs oībz ecclesijs inaden-
 dis ē pceptū. **V**tinā cōfir-
 met: ut ecclesijs nullus mo-
 lestus sit: opto ut de me q
 hō vide' sentētia proferatur.
Dignat' igitur ipator accipe:
 q ad cōsistoriū venie non
 potū. Ego i cōsistorio n' pro-
 te statē nō didici: et inē pala-
 cū itāe nō possū: q palacij
 secreta nō qro ut noūi. **C**
 Ego ambrosius hūc libellū ^{epō}
 optuli demētissimo impa-
 tori z beatissimo augūsto va-
 lēntiano

Inapit contra auxen-
tium ad ciues suos de ba-
siliis tradendis. Dīno bti
Ambrosij

Uideo vos p[ro]
ter solitum
subito e[st] tur-
batus: atq[ue]
asseruantes
mei **Fluor**
q[ui] hoc fit:

si forte q[ui] p[ro] t[er]minos me in-
distis alia audistis alij ipe-
riali m[an]dato e[st] c[on]u[er]sum:
ut quo vellem abire h[ic]:
et si q[ui] vellet sequedi p[ar]te[m]
tem haberet. **Actius** t[ame]n
go ne ecclesia[m] desererem:
et d[omi]ni salutem meo timeo vos
relinqueret. **Deo** quid et ip[s]e
m[an]daverit potius adite
deserente eccl[esi]a in volunta-
tem subesse n[on] posse: quia
plus d[omi]ni mundi q[ui] s[an]cti ho-
m[in]i impatore[m] timerem. **Dane**
si me vis aliqua abducat
ab eccl[esi]a. carne[m] mea[m] extur-
bari posse n[on] met[er]e: pa-
t[er]i me esse ut si ille faceret
q[ui] solet esse regie p[ar]tis:
ego subirem q[ui] sacerdotis
c[on]suevit esse. **Quid** ego
turbam[us]? **Volens** vos
nu[m]quam deserat: conatus
repugnare n[on] no[n] in: dolo
potero. potero fle. potero
gemere. **Adusus** ama mili-
tes gothos quor[um] lacrimae
mee arma[m] s[un]t. **Talia** eni[m]
minimeta s[un]t sacerdotis
Alit[er] n[on] debeo n[on] possum
resistere. **Fuge** autem et

relinque etiam n[on] soleo:
ne q[ui]s g[ra]m[ma] pene meti
factum int[er]pretetur. **Dane**
et vos ip[s]i q[ui] imperatorib[us]
soleam deferre n[on] red[er]e:
supplicio me libent[er] offre-
ret. **Metueret** que p[ar]te[m]
utinam essem secur[us] q[ui] eccl[esi]a
h[er]eticas m[un]ime traderetur
ad palatium impatoris n[on]
libent[er] si hoc c[on]gruet sac-
dotis officio: ut i[n] palatio
magis certare q[ui] in eccl[esi]a.
Deo in c[on]sp[er]ta s[er]uio
n[on] reus soleat x[rist]o esse in-
dex. **Causa** fidei i[n] eccl[esi]a ag[er]
dam quis abnuat? **Si** q[ui]
c[on]fidit: huc venat. **Iudi-**
catu[m] iam ul' impatoris in-
dian[us] q[ui] lata lege p[ar]te[m]
at q[ui] impugnat fidem:
ul' sperata ambien[ti]u[m] q[ui]
dam studia n[on] r[ati]o[n]at f[er]o
c[on]mitto: ut quisq[ue] v[er]dat
iuriam x[rist]i. **Cratufi** mili-
tes armoru[m] crepitu[m] quib[us]
vallata e[st] eccl[esi]a fidem n[on]
terrent mea[m] sed metem
exagitant: nedu[m] me te-
netis p[ri]ncipiu[m] aliquid v[er]
obonatur salutem. **Ego** eni[m]
iam didici n[on] time[re]: sed
vos timere plus cepi. **Di-**
nite q[ui]so v[er]u[m] sacerdotem con-
gredi: habemus adusar[um]
q[ui] lacessit **Adusari** ei n[on]

apostolos iussit adduci: man-
davit ut si quis resistet dicat:
dominus opera eius desiderat. Sed
si et nunc pullum istum asine
hoc est eius animalis quod gravem
solanam portare consuevit. Sic
est humana conditio cum dicitur
venite ad me omnes qui labo-
ratis et onerati estis et ego vos
reficiam. tollite iugum meum
quod leve est. quod si inquam pullum
istum ad se modo iussit ad-
ducere. missus apostolus illis qui
iam exuti corpore incomphe-
sibilem oculis nostris angelo-
rum speciem gerunt. nonne
si ab aliquo resistat. dicant
dominus opera eius desiderat. Si
resistat vel vite habundantia
si resistat caro et sanguis. si
resistat consilio corporalis: quod
aliquibus forsitan grati vi-
deantur. Sed qui nos habet dili-
git multo amplius diligit si
sinat fieri hostiam christi: quod
dissolui et cum christo esse multo
melius: et si manet in carne
magis necessarium propter vos.
Nihil ergo quod vereamini
fratres dilectissimi. Hoc enim quod
quid quod passus fuero pro
christo paciar: et elegi quod eos
time non debeam qui putant
carne occidere: et audiri
dicentem. Cum perdidit
aerem suam propter me: inueniet

eam. Ergo si vult dominus: cer-
tum quod non obsistet. Sed
si adhuc nostra differt a
mia: quod vereamini dominum
christo. Sed custodia corporali:
sed domini providentia sepi-
us consuevit. Turbati estis
quod aptas repperistis geni-
nas fores: quas captus
oculis quidam dum hostiam
cum ipsum repperit: patefe-
nisse memorat. In quo
cognoscite: quod nihil suff-
raget humana custodia.
Ecce unus qui videndi minus
amissit: soluit uniusa vna
nostra et custodia lusit.
Dominus autem sue nostre custodia
non amittit. Nonne autem vidu-
um ut meminitis etiam illud
reptum est. quod a parte lena ba-
silice ingressus quidam
prius fuit quem putaba-
tis clausum esse atque mu-
tum. Perferunt namque quoniam
in basilicam: explorabant
hos atque illos ad aditus
ceitate perferunt: ut quod a-
ptum erat videre non possent.
Itaque per pluvias noctes quod
aptum fuerit non ignora-
tis. Desinite ergo sollicitari:
quia hoc est quod christus libet:
et hoc esse expedit. Denique
exempla vobis lego proferam

Helixus querebat a rege sy-
 ric missus erat exercitus
 qui eum caperet. arcauallatus
 erat undique: cepit timere eius
 seruilius quod simulus erat
 hoc non erat libere mentis et
 libere potatis: petuit ape-
 riri eius oculos sed propheta
 et ait **R**espice et uide qua-
 to plures sint pro nobis qui
 contra nos: et respexit et
 uidit angelorum milia **N**o-
 uistis ergo quod similes et huius
 magis custodiant quod non ui-
 dentur quod quod uidentur **S**ed et
 illi si custodiunt: unus custo-
 diunt orationibus aduocati **L**egis-
 tis nepe eos ipsos quod hely-
 zen querebat ingressas esse
 samariam ad eum ipsum quem
 cape gestiebant: cum non
 solum potuerunt nocere: sed ipsum
 aduersus quem uenerat inces-
 sione seruati sunt **P**etrus
 quorum apostolus utriusque rei uobis
 edat exemplum **N**am ubi
 eum herodes quasi et cepit:
 recepit taceret **N**on eire-
 tesserat dei suus sed ste-
 terat timoris ignarus: o-
 rabat pro eo etiam sed apostolus
 in carcere quiescebat: quod est
 in iudicium non timetis **N**is-
 sus est angelus qui dormien-
 tem exartaret: per quem pe-
 trus productus est carcere

morte ad tempus euasit **I**dem
 petrus postea uito symo-
 ne cum precepta dei populo
 seminaet: docet castimo-
 niam: exartant animos gentium
Cumque eum querentibus
 christiane anime deperant sunt
 ut paulisper rediret **E**t quia
 ius esset cupidus passionis:
 tamen contemplatione populi pra-
 tibus inflexus est **R**ogabat et:
 ut ad instituendum et conser-
 mandum populum se reseruaret
Et multa **N**octe muros
 egredi cepit: et uidens sibi
 in porta christi occurre uibem
 qui ingredi ait **D**ne quoadis
Runt **V**enio romam iterum
 crucifigi **I**ntellexit petrus
 ad suam crucem diuinam phi-
 lie responsum **X**pianus non po-
 terat iterum crucifigi: quod
 tantum passione suscepto
 mortis exuerat **E**t est
 mortuus est pro mortuus est
 semel: quod at uiuit uiuit
 deo **I**ntellexit ergo petrus:
 quod pro iterum crucifigendus
 esset in seruido **I**taque sponte
 remeant: interrogantibus
 christianis rursus reddidit:
 statim quod correptus per crucem
 suam honorificauit diuinum
 ihesum **V**idetur igitur quod in ser-
 uiliis suis pati uelit christus

Quid si et hinc siculo dicit
illū volo manē tu at me
sequere et de hac arbore gusta
re vult fructū? **N**ā si illius
abus eat ut facit voluntate
pūb: itidem abus illius ē:
ut nrīs passioibus epulet
Rōne ut de ipō dno sumas
exemplū qm voluit pas
sub ē et cū q̄reret̄ mētū
qm at hora nō uenerat pas
siois p̄ medū q̄renā trā
sibat: et vidētes eū tene
nō poterant: **E**rd̄ utiq̄
euidēt̄ ostendit: qz qm do
minus vult om̄sq̄sq̄ in
uenit̄ et caput̄ **E**rd̄ at dif
fert: enā si q̄renā occur
rat oculis nō tenet̄ **E**rgo
ipē nō cotidie ul' uisitādi
grāa p̄dibam ul' p̄gebam
ad m̄res: nō regiam pala
cij p̄t̄exebam eundo atq̄ re
deundo: **E**t tū nō me te
nuit̄ cū extirbandi me
haberent ut prodiderunt
postea voluntatem dicētes
exi de ciuitate et uade qd̄
uis: expectabam fatēz
magmū aliqd̄ aut gladiū
pro x̄ noīe aut incendiū
At illi delicias m̄ pro passio
nibus obtulerūt **S**ed ath
leta x̄ nō delicias sed pas
siones suas exigit **N**emo

^{sibi} Ego uos turbet q̄ aut curru
pparauerat̄: aut diua uera
debat̄ auxenā ipsius q̄ se
dicit ep̄m ore iactata **P**leij
nārabant p̄uissores p̄m̄s
sob̄ penā mortis esse deax
tam **N**ec illa timeo: et istū
nō desero **Q**uo ē abibo
ubi nō oīa plē genitij sunt
atq̄ lachrymarū: qm p̄ em̄s
uident̄ eū catholici sac
dotes resistentes gladio
feris/curiales prostrati om
nes n̄ mādāt̄ impleue
runt: **E**t h̄ ep̄i manu sc̄p̄
ta et ore dictata: q̄ sepe
p̄baret doctissimū uet̄
nō omisit exemplū **L**e
gimus eī p̄pheta q̄ uidet
falx̄m uolantē **N**anc
imitatus auxenā glā
diū uolantem p̄ omnes
urbes direxit **E**t **S**atha
nas trāstignat̄ se ī āgelū
lucis: et ī malū imita
tū eius potētiā **T**udū
ihū uno moniēto mūdū
redemisti: auxenans uno
moniēto tot̄ populos qd̄
in ipō ē trucidabit: alios
gladio alios saclegio: **S**trach
balicam petiit cruento ore
Sanguinolentis maibus
Cui bñ p̄s̄ respōdit lectio

Petitioni at dixit deus **Quae**
 tuendras iusticiis meis?
Jo 2 no conueit paci et furori:
 no conueit x^o et belial **Strai**
 iustis eam q^o lam sit ho
 die nabuthe son^o unu^o pos
 sessorum vinee sue impel
 lati petitione regia ut
 vineam sua^o daet. ubi rex
 suasis vitib⁹ oliu^o vile
 seret euq^o respondisse ab
 sit ut ego prin^o meoru^o tra
 dam hereditatem? regē
 tristatū esse q^o sibi esset
 alienū in^o relatione
 iusta negatū: sed milie
 bu^o conatio deceptū **fra**
 bute vitib⁹ suab⁹ ul^o p^o
 auore defendit **Si** ille
 vinea^o no tradidit suam
 nos tradim⁹ ecclesiam x^o?
Quid igit^o a^o responsū ē
 cotinuaate? **Dixi** ei couē
 tus **Absit** a me ut tradē
 x^o hēditatem **Deo** ille pa
 trū hēditatem no tradi
 dit: ego tradam x^o hēdita
 tem? **Det** et ho addidi
Absit ut tradā hēditatē
 prin^o: hoc ē hēditatem
 dyonisi^o q^o in exilio i cau
 sa fidei defūctus ē. hēdita
 tem extorgi^o cōfessorū hē
 ditatem merodi: atz om̄

retro fidelium epōrū **Rudi**
 ego qd^o sacerdotis ē: qd^o im
 patoris ē faciat impator
Et p^ous ē ut aūq^o in quā
 fidem aufeat **Ac** cu^o tradā?
P^ous lectio euāgelij docere
 nos dz: quid petat^o a qb⁹
 petatur **Audistis** nēpe le
 gi q^o cū x^o pullū asine se
 deret: clamabāt pueruli
 et moleste ferebant iudei
Deniq^o impellauerūt dnm̄
 ihm: dicentes ut faceret
 eos tacē **Rudi** **Si** h^o ta
 cebūt: lapides clamabūt
Dem̄ ingressus templū:
 eiecit nūmūlaos et al
 thedras et colūbas ven
 dentes in templo dei **Lec**
 tio nempe ista n^o n^oā dis
 posicioē recitata sed ca
 sū ē: q^o p^ontib⁹ b^o aptat^o
 temporib⁹ **Temp** go xpi
 laudes uerben^o perfido
 rū sūt **Et** nūc cū lauda^o
 xps^o dicūt hētia q^o sedi
 no cōmonet^o: dicūt hē
 dia q^o h^o morō paba
 tur **Et** ut mortē habēt
 in laudib⁹ xpi **Quo** cū
 laudes ei⁹ ferre pūt^o: cō
 m^onitatē p^odicat^o: **Itaz**
 et hodie cū lauda^o xps^o:
 arrianorū amēcia ūberat^o

Gerusalem p̄nciam xp̄i fr̄e nō poterant: isti peiores gerasenis nec laudationē x̄i sustinē p̄nt. **V**ident̄ p̄ucros gloriā x̄i cōtinētes: q̄a scriptū ē **E**x ore infantiū et lactē cui p̄fasti laudem. **I**ridēt istam etatulā plenā fidei: cū dicūt **E**cce quid clamāt. **R**ūt. **h**is x̄b̄ h̄is. **I**n h̄is t̄auerūt. **L**apides clamabūt: hoc ē forozes clamabūt. clamabūt et iuuenes clamabūt et maturiores. clamāt et senes isti laudes ad illū iā solidati lapidem. de quo scriptū ē **L**apide quē reprobaauerūt edificātes: h̄ facty ē i caput anguli. **H**is igit̄ laudatioibus iuitatus templū suū x̄b̄ ingreditur: et flagellū prendit et eiecit de templo nūmūlos. **N**ō patit̄ ei in suo templo pecunie esse vnaulos: nō patit̄ in suo templo eē eos q̄ vendūt cathedras. **E**d̄ sūt cathedre? n̄ honores? **E**d̄ sūt colūbe n̄ simplices? mētis ul̄ aīe fidem cōfidam et purā sequētes? **E**go ḡ inducā in templū quē x̄b̄ excludit. **J**ubet̄ et̄ exire: q̄ vendē v̄t simplices. **T**atio mētis fidelū. **E**go auxenaḡ eiat̄ v̄: mercuri. **J**ubetur eī exire: q̄ dignitates v̄dit et honores

nō excludit? **U**nū p̄tētū ē: et duo nom̄a. **E**tenī ne cognosceret̄ q̄b̄ esset mutauit sibi vocabulū: v̄t q̄ h̄ fuerat auxenaḡ ep̄s arriano ad decipiendā plebē quā ille tenuerat se vocet̄ auxenaḡ. **M**utauit ḡ vocabulū. sed p̄fidū nō mutauit: exiit lupū: et m̄dixit lupū. **N**ichil p̄dest q̄ mutauit nomē. **E**d̄ sit agnoscat? **A**liis in sithia p̄tibus dicebat: alio h̄c vocat̄. **N**om̄a pro regioibz habz. **H**abet ḡ duo nom̄a: et si h̄c alio prexerit: habebit et etiā. **E**uō eī patet̄ v̄t maneat ei vocabulū ad t̄ati sceleris iudiciū. **S**clānoā fecit in sithia: et ita erubuit v̄t mutaret vocabulū. **S**clerānoza h̄ ausus ē et v̄let q̄cūq̄ prexerit nomē suo prodit. **T**antorū populorū sanguinē manū sua scribet: et poterit cōsistere aīo. **P**aucos excluderat dñs ih̄s de templo suo: auxenaḡ n̄m reliquit. **D**e templo suo dñs flagello eiecit: auxenaḡ gladio. **I**h̄s flagello. mercuri seauri

Ih̄s dñs flagello exturbat
 saclegus neq̄ p̄sequitur
 puos ferro. De quo bñ dicit
 istis hodie: leges suas se-
 cū ferat. Feret etiā si nolit:
 feret consuetudinē suā et si nō
 fert cartulā. Feret sang-
 uinē i septam anā suā. et
 si atramentō i septam epis-
 tolam nō fert. **S**cripta
 ē iuda culpa tua q̄ i fido
 ferreo et vngue adamā-
 tino. et scripta i pectore
 tuo: hoc ē scripta ibi vñ p̄-
 cessit. **I**s etiā n̄ audet iue-
 rione facere tractandi pleni
 sanguis pleni aurois:
 q̄ quos nō potuerit i mo-
 ne deape eos gladio pu-
 tat esse feriendos. cruen-
 tas leges ore dictans ma-
 nū scribens: et putans q̄
 lex fidem possit hominib⁹
 imperare. **N**on audiunt
 et id qd̄ hodie dñs ē qm̄
 nō iustificat homo ex o-
 perib⁹ legib⁹. **N**it. **P**er
 legē legi mōtibus sum ut
 deo viam: id ē p̄ legem
 sp̄italem i interpretacioni
 legib⁹ ē mōtus corpali.
Et nos p̄ legem dñi mi-
 ih̄s x̄i moriam⁹ hinc le-
 gi que sancit decreta p̄
 fide. **N**on lex etiā cō-
 gregavit: sed fides xp̄i

Lex ei nō ē ex fide. **I**ustus at
 ex fide vivit. **I**ustus go fi-
 des nō lex facit: q̄ nō ē per
 legē iusticia sed p̄ fidē x̄i.
Eum at fidem repudiat
 et legis iura p̄scribit. ip̄e
 se testat. **I**ustus: q̄ iustus
 ex fide vivit. **H**anc go le-
 gem quisquā scit. q̄ finat
 criminē se cōalū: i quo cre-
 atū dicit x̄i. **D**ed autē
Natus de⁹ filiū suū factū
 ex mulie factū sub lege.
Ergo factū legit hō est
 creatū. **P**one hō ipm̄ cō-
 siderat qd̄ p̄posuerit q̄
 factū dicit x̄i sed ex mulie-
 re. hō ē scdm̄ ptū v̄gnis
 factū ē q̄ scdm̄ diuinā ge-
 nerationē ex piē nat⁹ est
 et legerit hodie q̄ x̄i nos
 redemit de maledicto le-
 gis factū pro nob̄ male-
 dictum. **N**ūqd̄ maledic-
 tū x̄i scdm̄ diuinitatē ē.
Ded quare maledictū di-
 cat. **A**p̄lō te docet dicit
Et scriptū ē **M**aledict⁹
 oīs q̄ pendet i ligno. hoc
 ē q̄ i carne sua n̄cūz car-
 nem i tuo corpe n̄cūz i
 finitates et n̄cūz maledic-
 ta suscepit ut crucifigeret.
Non ei i illo maledict⁹:
 sed i te maledict⁹. **D**eniz

habetis alibi. **E**t patrum non eg-
noim. sed pro nobis patrum fac-
tus est. quia nostra peccata susce-
pit ut sacramentum sui sue pas-
sionis aboleret. **H**ec ergo fratres
coram ipso apud vos plenius
disputare sed certus qua-
ros vos esse fidei vestrum re-
fugit examen: et gentiles
quosdam quatuor aut quinque
ferme homines elegit cogni-
tores sibi: si tamen aliquos ele-
git quos vellem adesse in
retra omnino non ut de christo iudi-
cent: sed ut maiestatem
audiant. **T**amen illi iam
de auxenno pronuntiarunt:
cum tractanti cotidie non cre-
diderunt. **Q**uare maior est con-
demnatio quam quod in adversa-
rio apud iudices suos iur-
tus est. **E**rgo et ipsorum sen-
tentiam contra auxennum iam
tenemus: et in eo quod gentes
elegit nunc dampnandus est
quia apostoli precepta dimisit: cum
apostolo dicat. **A**udet aliquis
vestrum adversus alterum habere
negotium iudicium apud ini-
quos: non apud sanctos. **A**ut
nescitis qui sancti de hoc mun-
do iudicabunt. **E**t infra
ait. **D**ic non est inter vos sapi-
ens quisquam qui possit iudicare
inter fratres. **S**ed si cum fratre
iudicio contendit: et hoc

apud infideles. **V**ides quod
ille obtulit contra aucto-
ritatem apostoli. **N**os elige-
te utrum auxennum an pau-
lum sequi debeamus magis.
Sed quid dicit de apostolo
cum ipse dominus clamet per propheta-
tam. **A**udite me populus
meus qui scitis iudicium:
quoniam in corde lex mea est.
Deus dicit. **A**udite me
populus meus quod scitis iudi-
cium. **A**uxenno dicit. **N**es-
citis iudicium. **V**idetur quod
iam deum contempnit in vobis:
quod sententiam celestis refutat
oraculum. **A**udite me inquit
populus meus dicit dominus.
Non dicit audite gentes:
non dicit audite iudei. **I**am
et non populus dei. **C**um
fuerat populus dei: popu-
lus erroris factus est. **E**t quod
populus erroris erat: po-
pulus dei esse cepit: quod
in christum credidit. **I**ste ergo
populus iudicat contra cor-
de lex divina est non huius-
modi lex non atramento scri-
pta sed spiritu dei vivum non
in carta exarata sed in
corde signata: lex gratie
non temporis. **C**um igitur
vobis iniuriam facit: quod
recusat vestram an quam
eligit audiamus. **C**onclisio

vndiq; ad vsuam prim v^o
 suam. cō fugit de impato
 re vult inuidiā cōmoue:
 dicens iudiciū debet ado
 lescentē cathecūminū
 sacre lectionis ignarū
 et i consistoiū iudicāe. Cū
 vob; superiore āno quā ad
 palaciū suū petitus cū
 pūtib; pmatibus āte
 consistoriū tractaretur
 cū impator basilicam
 vellet eripere ego tū au
 le contemplatione regal
 infractus sum cōstāciam
 nō tenuerū sacerdotib; a
 iminūto iure discesserū
 nōne meminerūt q; vbi
 me cognouit populus pa
 laciū petisse. ita ita irru
 it. ut vni ei; frē nō pos
 sūt q; quē se cōmita mili
 tari cū expeditis ad fugā
 dam multitudine egresso
 obtulerūt oēs. neci p
 fide xⁱ. Non tū rogatus
 sum ut populū multo s
 mone militerē sponderem
 fidem: q; basilicā ecclē nō
 inuadet. Et cū pro bñficio me
 ū sit officiū postulātū tū
 q; populus ad palaciū vēs
 set: in inuidia cōmota est
 In hac igit inuidiā me re
 dre desiderāt. Reuocatiū
 populū: et tñ inuidiā non

euasi. Quā adē iudiciā ego
 temperādā arbitror: non
 timendā. Cūo ei timeam;
 pro xⁱ noie: n; forte illud mo
 ue debet me qd; alit. Ergo
 nō debet impator vnā basilicā
 accipe ad quā procedat: et p
 plus vult ambrosio posse q;
 impator: ut impeatori pdeū
 di facultatem neget. Ad cū
 dicit apprehendē simones r
 mōs gestuit: sicut iudei q;
 x^m versuto iudicio simone tēp
 tabant dicentes. Magister:
 licet tributū dāe cesari an
 non. Demp ne de cesare ser
 uilis dei inuidia. tibi at
 cessit impietas et impiale
 nomē obtendat. Et isti pos
 sunt dicē q; eorū nō habeat
 sacrilegiū: quorū imitant
 magisteriū. Et tñ videte quā
 to peiores arriani sūt q;
 iudei. Illi querebat vtrū sol
 uendū putarent cesari ius
 tributū: isti impeatori vo
 lūne dare ius ecclē. Sed ut
 pfidi suū sequūt auctorem:
 ita ut nos q; nos dñs et auc
 tor nō docuit respondeas
 Consideras et ihs dolum
 iudeorum dixit ad eos. Qd
 me temptatis. Ostendi
 te mē denariū. Et cū dedit
 sent: dixit. Cuius ymaginē
 h; et inscripōne. Respōden

amouet et h; ad
 calumniam

tes dixerunt **Cesaris** Et ait illi
ih̄s **Reddite** q̄ sūt cesari cesari:
et que sūt dei deo **Ergo** et ego
dico illis q̄ m' obiaūt: ostēdit
m̄ denariū **Ihesus** cesari
denariū vidit: et ait **Reddi-**
te cesari q̄ sūt cesari: et q̄ dei
sūt deo **Quāquā** de etiā basi-
licis occupandis p̄nt denariū
offerre cesari? **Sed** i etiā v-
nā ymaginē noui? hō ē yma-
ginē dei inuisibil: de q̄ dixit
deus **faciam⁹** hominē ad yma-
ginē et similitudinē nrām: il-
lā ymaginē de q̄ scriptū ē: qz
x̄o splendor glorie et yma-
go substantiæ eius **In** ista yma-
ginē p̄z̄ rerno: sicut dixit
ip̄e dñs ih̄s **Et** me videt:
videt et patrem **Non** ē h̄c
ymago a p̄z̄ ē sepata: q̄
vinitatē me docuit trinitatis
dicens **Ego** et p̄z̄ vnū sum⁹
Et infra **Quā** quāqz h̄c p̄z̄:
mea sūt **Et** de sp̄s̄ s̄c̄o dicit
qz sp̄s̄ x̄i sit: et de x̄o acce-
pit sicut scriptū est **Ille** de
meo accipiet: et annūciab̄
vobis **Quid** igit? **Pro** hui-
liter responsū a nobis est?
Si tributū pet̄t: nō nega⁹
Algre etiā soluit tributū
Si agros desiderat: impeā-
tor h̄c p̄tatem vendicandorū
Nemo nr̄m intueit: p̄t pau-
peribus collatio populi re-
dūdaē **Non** faciat de agris
inuidiam q̄ tollant eos si

libitū ē impeātori: nō do-
no sed nō nego **Aurū** que-
runt: possum dicē **Argen-**
tū et aurū nō quero: sed
inuidiam facit qz aurū
erogat: nec ego h̄c in-
diam phoresco **Habeo** e-
rariū **Erarij** mei paupes
x̄i sūt **Hic** noui cōgregat
thesaurū **Utinā** hō m̄ sp̄-
ritū ascribant: qz aurū
paup̄ib⁹ erogat **Quod** si
obicit qz defensionē ab-
h̄yō requirāt nō nego:
sed etiā ambio **Habeo**
defensionē: sed in orōib⁹
pauperū **Ceci** illi claudi
et debiles et senes: robis-
tis bellatorib⁹ **Forozes** s̄c̄
Demj m̄mēā pauperū
deū obligant: qz scriptū ē
Et largit⁹ paup̄i: deo fe-
uerat **Presidia** bellatorū:
diuinā sepe gr̄am nō me-
rent **Immorū** quoz
meozū **carminib⁹** decep-
tū populū ferūt **Plane**
ut hō abūso **Grande** car-
men istud ē: quo nichil
poten⁹ **Quid** ei potē-
tius quā confessio trinitat⁹
que cotidie totius populi
ore celebrat⁹ **Statim** stu-
dent oēs fidem fateri:
patrem et filiū et sp̄m̄ s̄c̄m̄
tum norunt **versibus** p̄-
dicare **Facti** sūt igit⁹ oēs

ingit: q' vix poterat esse dis-
 apuli **Q**uod igit' obediencia
 pot' esse q' at x' sequamur ex
 emplu' q' spene iuentu' ut
 homo humiliavit temetipm
 factu' obediens usq' ad mor-
 tem: Deniq' oes p' obediē-
 tiam liberauit **D**icit et p'
 inobediencia' vniu' hoib' pec-
 catores constituti sunt pluuim:
 et p' vniu' obediētia' iusti co-
 stituent' mlti **S**i go ille o-
 bediens: accipiant obediē-
 tiam magistrum au' nos mhe-
 rem' dicentes hys q' nobis
 de impatore' mundia' faciunt
 volumus q' sint cesaris ce-
 sari: et q' sint dei deo **T**ri-
 butu' cesaris e': no' negat'
Eccl'ia dei e' **C**esari atq'
 no' d' additi: q' n' cesario
 esse no' pot' dei templu' **Q**uod
 cu' honorificencia' impatoris
 dictu' nemo pot' negare
Quod et honorificencia' q'
 ut imperator etia' filius
 esse dicat' **Q**uod cu' dicit'
 su' p'at' dicit': cu' gra' di-
 cit' **I**mperator eni' int'
 eccl'iam no' sup' etiam
 e' **N**on e' imperator
 queit auxiliu' eccl'ie no'
 refutat **H**ec ut humili-
 diamus: ita constant' ex-
 ponimus **S**ed incendia
 aliqui gladiu' depotatio-
 ne' minant' **D**idicimus x'

seruuli no' time **N**o timetib9
 nuqua' est grauis terror
Deniq' scriptum e' **D**agatte ista
 cu' facte sunt plage eorum
Datis igit' p'positis res-
 ponsu' videt': nunc illos i-
 trogo qd' saluator m'rogat'
Baptismu' iohannis de ce-
 lo e' an ex hominibus? **E**t
 no' potuerunt responde' ei
 iudei **S**i baptismu' iohannis
 no' soluerunt iudei: auxen-
 tibus soluit baptismu' xpi:
No ei istud e' ex hoibus
 baptismu' x' sed de celo: qd'
 detulit nobis consilij magni
 angelo' ut iustificemur deo
Qu' igit' rebaptizandos auxen-
 tibus fideles populos pu-
 tat baptizatos i' noie' tri-
 tatis: cu' ap'ls dicat vna
 fides vnu' baptisma **E**t se
 homi' dicit aduersariu' esse
 no' x': cu' consiliu' dei sper-
 nat et co'depnet baptismu'
 qd' xps nobis ad redime-
 da peccata nra donauit

Item de basilias traden-
dis

Quonia omni-
bus eplis fere
solliate qris de
eclesia: acipe
quid agat^r Post
tridie q̄ accepi literas tuas
quibus significauis q̄ exa-
gitarent^r sopnia tua moles
iq̄etudini ḡuū cepit mo-
ueri: nec iam poriana ho-
ē exē mirana basilica pe-
tebat^r: sed basilica noua ho-
ē intinurana q̄ maior est
Conuenerūt me p̄mo vi-
ri comites cōsistoriani: ut
et basilicam traderem et
pararem ne qd̄ populus
turbarū mouet Respōdi
qd̄ eat ordinis: templū dei
tradi a sac̄dote nō posse.
Acclamatiū ē Dequēti die
in emā enā p̄fecto eo uenit:
cepit suade ul̄ ut poriana
basilica cederem^r Populus
reclamauit Ita itūc dis-
cessū ē: ut intinaturūm
se imperatori diceret. Sequē-
ti die (Erat at̄ d̄m̄ca) Post
lectiones atq̄ tractatūm
dimissis cathedūm̄is: sy-
bolum aliquib⁹ cōpeten-
tib⁹ in baptisterijs trade-
bam basilicā Illic nūcia-
tūm ē ī cōpto q̄ ad poria-
nam basilicam de pala-
cio decanos misissent et

alt. in

vela suspenderet: p̄li p̄te
eo p̄gē Ego tū māsi t̄mū
nē: nullam facē cepi Dū of-
fero: raptū cognouī a p̄lo
castulū quēdā quē presbiter,
rū diceret curiam. Nūc at̄
in platea offenderat trāse-
ūtes. Amāissime Plē et orac̄
in ipā oblatioē deū cepi ut
subueniet ne tuus sanguis
ī causa eclesie fiet: cte ut me⁹
sanguis pro salute nō solū po-
puli: sed eā p̄ ipis impijs
effunderet^r Sed mltā. Itā,
sis presbiteris et dyaconib⁹
cripiū tūm̄e unū Cōdēp̄
natioē ilico grauius de-
nūt^r p̄mo in corp⁹ omē m-
tatorū Itā, s̄is dieb⁹ eb-
domadis ultime q̄bus so-
lebant debitorū laxari uī-
cula: stridūt cathene. im-
ponūt^r collo īnocētū exi-
gūt^r ducēta pondo auri
infra totū tridūm Respō-
dent aliud se tantum a-
duplū si peterent datu-
ros: dūmō suarent fidē
Erat pleni negotiatoribus
~~mas~~ turcib⁹. palatina oīa
officia: hō ē memoriales
agentes in rebus appari-
tores diuisorū comitūm
tempeatē a p̄ssu uibent^r
specie qua seditioni m̄t-
esse phibebant^r: honora-

tis multa minabantur gressu :
 si basilicam traderent ferue-
 bat p'sentio ac si aperuisset
 portam : proupturi t' omne
 fatans videbantur. **C**oncedo
 ipse a comitibus et tribunis
 ut basilice fiet matua tra-
 dino : dicentibus impatore
 iure suo uti : eo q' in ptate
 eius essent oia. **R**ndi si a
 me petet qd' meu esset id
 e fundu meu argentu me-
 u uis h' meu me no re-
 fragraturu : q' q' omia q'
 mea sut essent pauperu :
 veru ea q' diuina impeato-
 rie ptati no esse subiecta
Di pat' moniu pete' ma-
 dite si corpus occurrant
 vultis in vincula rapere
 vultis in mortem : voluta-
 te m. **N**on ego me valla-
 bo c'nfusione populoru
 nec altaria tenebo vitam
 obsecrans : sed pro altarib'
 gratis imolabor. **H**or-
 rebam quippe auo ai ama-
 tos ad basilicam ecclie occu-
 panda missos cognoscere :
 ne du basilicam vendicant
 aliq' strages fiet : que in
 p'nicem tota uegeret qui-
 tatis. **O**rabam ne tate
 vrbis ul' tota ytalie busto
 supimerem : detestabar
 iudiam fundendi cruoris :

offererebam iugulu meu. **A**de-
 rant gothi tribuni : adouebat
 eos dicens. **P**ropterea vos pos-
 sessio romana suscepit : ut p'
 turbacois publice vos p'beatu
 mistros. **Q**uo transibitis :
 si hec deleta fuerit. **E**xigebat
 a me ut c'pescere popululu
Referebam in meo uie esse
 ut no exatarem : in dei mau
 ut mitigaret. **P**ostremo si me
 inuentorem putaret : ia i me
 vindictari oportere ul' abduci
 me in q' uellet terraru soli-
 tudines. **H**is dictis illi abie-
 runt. **E**go in basilica ueteri
 totu exegi diem : inde domu
 cubitu me recepi : ut si q' uel-
 let abduci uellet inueniret pa-
 ratum. **A**n luce ubi pedem
 uimie extuli arca'fiso mili-
 te occupat' basilica : id q'
 a militibus impatori ma-
 datu dicit' : ut si prodie uel-
 let habet copiam : se tamē
 p'sto futuros. **S**i uideret eu
 tu catholico conueme : alio-
 quim ad eu retu que ambro-
 sius cogit' transituros. **P**ro-
 die de arrianis nullus au-
 debat : q' ne quisqua de a-
 iuius eat : pauca de fami-
 lia regia nonnulli ead gothi :
 q'bus ut olim plaustra se-
 des eat ita nūc plustrum
 ecclesia e. **Q**uocunq' femina
 ista processerit : secū suos

oēs ceterus uenit **C**ausam
basilicam esse gemitu popu-
li intellexi **S**ed dū legunt
lectiones intimat in plenā
populi esse basilicā etiā no-
uam maiorē uidei plebē:
quā cū omnes essent liberi
lectorem efflagitari **E**t
plura. **M**ulieres ipi q̄ uide-
bant occupasse basilicam
rognito q̄ p̄cepissem ut ab-
stinent a cōmunionis cō-
sortio: ad rōuētū hūc nēm
ueniē reperit **T**ribus vi-
sis turbant mulierū ai-
mū mi: proripit se una.
Ipi tñ multes se ad orōnē
uenisse nō ad p̄liū loque-
bant **C**lamant aliq̄ po-
pulus q̄ modeate q̄ con-
stant q̄ fidelit̄ poscebat:
ut ad illam p̄gerem⁹ ba-
silicam **I**n illa quoz basi-
lica fert q̄ populo p̄uā
flagitabat meam **T**unc
ego hūc aduersus sermo-
nem sum **A**uidistis filij
librū legi iob: q̄ solep̄ni
mūnē ē decursus et tpe
Dant ex usu hūc librū
etiā dyaboli intimādū?
quo uirtus oīs sue tēpta-
tionis apitur et proditur:
et iō se hodie motu maio-
re concussit **S**ed grās deo
nostro q̄ uos ita firmant

fide atq̄ paciētia **U**nū iob
miratur⁹ ascenderam:
oēs iob quos mirarer in-
ueni **I**n singul⁹ uobis
iob reuixit: in singulis
sancti ill⁹ paciētia et u-
tuo refulsit **E**t d̄ p̄stā-
tū d̄n̄ potuit a xp̄iā-
nis uis⁹ q̄ id qd̄ hodie
ē uob ip̄s sc̄s est locut⁹.
Rogam⁹ te auguste. nō
pugnā pugnāmus: nō time-
m⁹: sed rogam⁹ **H**oc xp̄iā-
nos docet ut tranquillitas
pans optet et fidei ueritatē
q̄ cōstantia: ut mortis re-
uoret p̄culo **E**t em̄ p̄sil-
d̄n̄ q̄ saluos faciet **S**peran-
tes in se **S**ed uerā ad p̄-
positis lectiones **V**idetur dy-
bolo temptandi licentiam
dari: ut boni probentur
Iuudet iniquis bonis pro-
fectib⁹: temptat diuisis mo-
dis **T**emptauit s̄m iob
in patrimonio: tēptauit
fily⁹: tēptauit in dolore
corporis **F**ortior in suo co-
pore temptator: infimior
in alieno **E**t in meo di-
uicias in uobis habeo co-
lebat auferre: et hō tran-
quillitatis uicē patrimoniū
dissipacē cupiebat **V**os q̄
ip̄os in bonos filios get-
tiebat eripe⁹ pro quib⁹
ego cotidie instans fac-
ficiū: uos uicinis quibus-
dam publice pturbanōis

conabat inuolue Duo igitur
iam genera teptationis
expiet: Fortasse qd dñs
deus ifimioze me noie?
adhuc corpus meū i ptate
no dedit: et si ipē cupiam
et si offerā Adhuc me for
tasse huc certaminū impa
rem iudicat: et diuisio exer
cet laborib9 Nec iob ab isto
cepit etiamē: sed in hoc cō
fūmariuē **Temptato** est
at iob nūcijs coacervatis
malozū: teptato ē etiam
p muliere q aut **Dic aliqd**
sm in deū: et morere **Vi**
detis quāto subito moue
ant gothi arma gentiles:
multa micatorū pena scōzū
Adūtitis quid iubeat cū
mandat trade basilicam?
hoc ē: dic aliqd **sm** i deū
et morere **Nec** solū dic ad
ūsum deū: sed etiā fac ad
ūsum deū **Mandat** tra
de altaria dei **Urgemur**
igitur pceptis regalibus:
sed cōfirmam^r scriptūe ser
monibus que respondit
tāquā vna ex insipientib9
locuta **Non** mediocri i
git^r ista teptatio **Nāz** al
peiores teptaciones has
esse cognouim9: que fuit
p mulieres **Deniz** p eū
etiā adā supplantat9
est: ea q factum ut mā

datio celestibus deinaet **Co**
errore cognito pūatitatis
consuetudine reus late cupiebat:
sed late nō poteat **Et** ideo a
aut ei dēns **Adam** ubi es?
Hoc ē qd eras aū? **Ubi** nūc
esse repisti? **Ubi** te cōstitue
ram? **Quo** ipē transgres
sus es? **Agros** te esse nu
dū: qd bone indimētū fi
dei pdidisti **Folia** sūt ista
quibus nūc uelae te qris?
repudiasti fructū: sub fo
lia legis late cupis sed pro
deris **Recede** a dño deo tuo
pp vna muliere desideat
ti: proptea fringis quem
vide querebas **Cū** vna
muliere te absconde ma
liasti: relinque speculū
mūdi incolatū padysi: q
tiam xpi **Quid** dicam
q etiā helyā rezael
truenta psecuta ē q iohā
nem baptistam herodias
fecit occidi? **Singule** tñ
singulos in quo minora
longe meita eo teptamē
ta grauiora: vtus ifmi
oz: sed plus periculi **Duc**
redit sibi mulierū vias
alternant^r odia: cōmēta
variant^r semioēd cōueni
untur: ptextit^r regio iū
ria **Cūe** ratio igitur ē
aduersus hūc perniculū

Quamores temptaciones: n̄ q̄
nō me sed etiam p̄sequūt̄.
Naudat̄ deniq; trade basi-
licam **R**ūdeo **N**ec n̄ fas ē
tradē: n̄ t̄ accipe impator:
expedit **D**omū puati nul-
lo potes iure temerare: do-
mū dei existimas auferē-
dam? **A**llegat̄ impator
licere omnia: ipsius esse
vniuersa **R**espondeo **N**oli
te ḡuare impator ut putes
te in ea q̄ diuina sūt impe-
riale aliqd' ius h̄rē: noli
extolle te: sed si vis diuino
imperare esto deo subditus
Dicitū ē **Q**ue dei deo: que
cesaris cesari **A**d impeato-
rem palatia p̄tinēt: ad sa-
cerdotem em̄e **P**ublicorū
t̄ mēniū ius cōmissim
ē: nō sacerdotū **I**terū dicit̄
mādasse imperatorē **D**ebeo
et ego unā basilicam h̄rē
Qid t̄ cū adulterā? **A**dulte-
ra ē ei que nō ē legitimo
x̄ cōiugio copulata **D**ū
h̄ tracto: suggestū ē in
cortinas regias esse colles-
tas: refertam at̄ populo
basilicam p̄nciā mei pos-
sē: statimq; cōverti eo s̄
monē meū dicens **C**ū
alta et profunda sūt ora,
cula **S**piritus s̄ **R**atuti-
nis horis lectū ē ut me
ministris fr̄es: qd' s̄ūmo
animi dolore respondem̄

Deus venerūt gētes i here-
ditatem tuam **E**t reuera
venerūt gētes: et plus enā
q̄ gentes venerūt **V**ene-
runt enā gothi et diuisa-
rū nationū viri: venerūt
cū armis et occupauerūt
basilicam cōfusi **H**oc nos
ignari tue altitudinis dole-
bam̄: sed m̄ā imprudētia
aliud opinābar̄ **V**enerūt
gentes: sed vere venerūt
in h̄ditatem tuam **E**t
ē venerūt gētes: facti
sūt xp̄iani **C**ū ad iua-
dendā h̄ditatem venerūt:
facti sūt coheredes x̄ **D**ese-
sorez habeo quos hostes
putabā: socios teneo q̄
adversarios estimabā **C**ō-
pletū ē illud qd' de dño
ih̄u dauid p̄pheta canit:
q̄ fr̄s ē i pace locus eius:
et confregit cornua aru-
um **S**cutū et gladiū et
bellum **C**uius ē h̄o m̄iū
cū opus: n̄ tuū dñe
ih̄u! **V**idebas ad tēplū
tuū amatos venie? h̄c
genie populū et frequē-
tem adesse adesse ne ba-
silicam dei tradē videret:
inde vni militibus im-
peratori mors an̄ oculos
m̄ me quid int' h̄c furorū
liceret **I**nseruisti te me

dñi dñe: et feasti utraq
 vni Compescaisti aima
 tos dicens Profecto si ad
 arma rōaurit? si i tēplo
 meo clausi rōmonētur?
 que utilitas in sanguine meo
 ? **Gracias** itaq tibi xpē?
 nō legatus neq nūcius sed
 tu dñe saluū feasti popu
 lum tuum: conuadisti sac
 rā meū et p̄auxisti me le
 ticia **Hec** ego dicebam mi
 raty impatoris aīnīstu
 dio militum. obsecratione
 comitū p̄ratu populi pos
 se mitescere **Interca** nū
 ciat? in missum notariū
 q̄ mādata deferret **Con**
 cessi p̄alulū **Mādatū** in
 tunat? **Quid** t̄ vīlū est
 mqt̄ ut cōtra plautū fa
 reb? **Respondi** Q̄d pla
 ntū sit ignoro: qd ve te
 mere factū incertū ha
 beo **Ait** **Cur** presbiteros
 ad basilicam destinasti?
Di tyrān9 es scire volo:
 ut sciam q̄admodū me
 adūsum te p̄parem **Re**
 tuli dicens me nichil t̄
 p̄iudiciū feasse eadē? eo
 tpe quo audieram octu
 patam esse a militibus
 basilicam. gemitū tūmō
 liberozem habuisse: ml

tis q̄ abhōtātib9 ut eo p
 gerem dixisse **Tradē** ba
 silicam nō possum: sed
 pugnaē nō debeo **Postea**
 uero quā cognouerī cor
 tinas regias inde esse st
 latus. cū me popul9 eo
 re deposcet dixisse pres
 biteros me tū noluisse re
 sed dixisse: credo i xpō q̄
 ipē nobiscū facēt impator
Di hō tyrānidis videt9?
 habeo aīa sed i xpī noīe:
 habeo offerēdi mei corpis
 ptātem **Quid** morat?
 ferre si tyrānū putat.
 veteri iure a sacerdotibus
 donata impia nō usur
 pata: et vulgo dicit q̄ im
 peratores sacerdotū ma
 gis optauerūt q̄ imperi
 ū sacerdotes **Ep̄s** fugit ne
 rex fiat **Uabem9** tyran
 nidem nrām **Tyrāni**
 dis sacerdotis īfinitas ē
Cū infmoz mqt̄ tū po
 tens sum **Cauē** tū ipē ne
 sibi tyrānū facēt: cū
 deus adūsarū nō exata
 iur **Non** hō maximū di
 cere q̄ tyrānū ego sim
 valentiniani? q̄ si mee
 legationis obiectū q̄rit?
 ad ytaliā nō potuissem

136 magis ista dicit

transire addidi: quia nunquam
sacerdotes tyranni fuerunt
sed tyrannos sepe sunt passi
Exactus est totus ille dies in
merore nostro: fuisse tamen ab il-
ludentibus pueris cortine
regie **Ego** domum redire
non potui: quia confusi erant
milites qui basilicam custo-
diebant **Cum** fratribus psal-
mos in ecclesia basilica more
diximus **Sequenti** die lec-
tus est de morte more li-
ber ioune **Quo** completo:
hunc simonem aduersus sum
Liber lectus est frater: quo pro-
phetat quo patres in pe-
nitentiam reuertantur **Accep-**
tum est ita ut speraret in
puniti futurum **Addidi** quod
vir iustus etiam offensam
contrahere voluisset ne ul-
spectaret vel denuncaret
exadium civitatis: et quod lu-
gubre illud esset dictum
contristatus quos sit varius
set curvatura: deum quos
dixisse ad prophetam si tris-
tus es pro curvatura?
respondisse iouan. tristis
dixisse dominum. si illud do-
leret quod exusta esset cu-
ratura quomagus **si** ni-
re esse oportet tunc plebis

si sibi

salutem: et ideo exadium quod pa-
tenti fuerat toti urbi remouit
se **Per** mora nunciat impe-
ratorem iussisse ut recede-
rent milites de basilica:
negotiatoribus quos quod exactus
de condempnatione fuerat
redderet **Quae** tunc ple-
bis totius leticia fuit: quod
totius populi plausus que
gracia **Erat** autem dies quod
sele dominus pro nobis tradi-
dit: quo in etiam peniten-
tia relaxat **Certatum**
homo nunciat milites urue-
tes in altaria ostium sig-
nificat pax in signe
Tunc agnoui quod deus vni-
cuique lucam passerat: ut
tota civitas seruaretur **H-**
gesta sunt: atque vniuersa iam
finita **Deo** grauioribus
motus futuris: plena com-
mouit imperialia verba
inducit **Ego** tyrannus ap-
pellor: et plus etiam quam
tyrannus **Scia** cum imperatorum
comites obsecraret ut pro-
duret ad ecclesiam: id quod
petitu militum se facere di-
cerent: respondit **Di-**
bis iussit ambrosius: et
vincit me traditio **Et**
post hanc vocem iussit
considera: **Qua** nocte
omnes cohorrerunt: sed

habet a quibus exasperat
 Dem; etiā spenali expres-
 sione caligoniū iposi-
 tus cubitali madae ni-
 ausus ē gre vno tu rō-
 tepnis valentianū? Ca-
 put tibi tollo Respondi
 Deus pmittat tibi ut im-
 pleas qd minaris Ego
 em parior qd epī: tu et
 facies qd spadones Atq;
 utinā dūs auertat eos
 ab emā In me oīa tua
 tela cōuertant: meo sag-
 uine sitim suam ex-
 pleant

*Incipit tractatus Ambrosij
 episcopi de obitu imperato-
 ris theodosij maioris ubi
 diei quadagesime feat eius
 feat verbum . . . . .*

Not nobis
 motus ter-
 rarū gra-
 ues. hor-
 ruges plu-
 uie mina-
 nabatur et
 ultra solitū tenebrosior: caligo
 q̄ clemētissim⁹ impator
 theodosius recessuro esset
 e terris Ipsa igit⁹ excelsū
 sum ei⁹ elemēta mēbat⁹
 celū tenebras obductū
 aer p̄peti horrend⁹ caligē:
 terra quacibat⁹ motibus
 replebat⁹ aquarū allū-
 uionibus Et nī mū-
 dus ip̄e defleret eū p̄-
 nitem cōtinuo esse rapi-
 endū? p̄ quē dura mū-
 di istiq; temperari solēt
 cū cūminū penas indul-
 gentia p̄ueniret? Et ille
 quidem abijt sibi reg-
 nū q̄ nō deposuit sed
 mutauit: in tabnaculo
 x̄i iure pietatis adsit⁹:
 in illā iherl̄m supnā ubi
 nūc posit⁹ dicit Dicit
 audiuim⁹ ita et vidim⁹
 in ciuitate dñi v̄tutū
 in ciuitate dei nr̄: qm̄
 de⁹ fundauit tētnū Sed